Ե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1270 — ՇԱԲԱԹ 26 ՄԱՐՏ 1888 — (Ն. Տ.) 7 ԱՊՐԻԼ 1888 — 26 ՊԷՏԷՊ 1305

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خانده‌سى (كلوبى)
غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ԳԱՂԱՓԱՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դրամական ծանօթ	160
» » Վեցամսեայ »	80
» » Եռամսեայ »	40
Գաւառաց » եւ տեղական թղթատարով տարեկան »	240
Գաւառաց համար եւ տեղական թղթատարով վեցամսեայ »	120
Օտար երկիրներ, տարեկան Ֆրանք	56
» » վեցամսեայ »	28

Դուրս զրկուած լրագրաց համար ճանաչը Տնօրէնութեան վրայ է խմբագրութեանս զրկուած նամակ կամ գրութիւն եւ չարուի.

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊԱԼԻՍ, 26 ՄԱՐՏ, 1888

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԶՕՐԱՎԱՐ ՊՈՒԼԱՆԺԷ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊՆ

(Քաղուած՝ Թայմսի Փարիզեան Թղթակցութիւններէն.)

ՓԱՐԻԶ, 29 մարտ

«Զօր. Պուլանժէ քննադատելի էր երբ՝ իբրեւ պատերազմական նախարար կամ զօրաբանակի հրամատար՝ բանակին մէջ քաղաքականութիւն կը մուծանէր և զինուորական կարգապահութիւնը կը խանգարէր։ Բայց հիմակ ամենայն իրաւամբ կրնայ ի գործ դնել իրեն տրուած աղատութիւնն ի մասին խօսելու, գրելու, ճառելու, քուէ տալու և քուէ ստանալու, քանի որ հասարակ քաղաքացի մը դարձած է։ Եթէ իւր նպատակին հասնի, իւր նախորդաց պէս ինք ալ պիտի աքսորէ իւր արդի պաշտպաններէ՝ շատ, և սակայն իրեն ծառայելու պատրաստ մարդիկ ալ շատ պիտի գտնէ։ Այն օրը Պ. Ֆլէսանսօ, եթէ դիկտատոր Պուլանժէին չծառայէ իբրեւ նախարարապետ, իբրեւ ապատամբ պիտի սպաննուի, և Պ. Ռոշֆոռ, եթէ դեղարուեստից նախարար չլինի, դարձեալ յաքսոր պիտի ղրկուի ի Նոր Քալէտոնիա։ Պուլանժէ արքայական գերդաստանէ չլինելով, յայտնապէս կարող է թեկնածու հանդիսանալ, առանց աքսորման երկիւղի, բայց աքսորուելու իրաւունքը իւր սերնդեան պիտի կտակէ՝ ինքզինք Կայսր հռչակելէ յետոյ։ Պուլանժէ ունի այժմ իւր «արքունիք», իւր խորհուրդ, իւր քարտուղարներ, լրագրեր, մանաւանդ խմբեր, ատենաբաններ, հեռագրական գործակալութիւն մը, անձնական ընկերներ որք կը հալեմայթեն հարկաւոր դրամագլուխը, ցուցարարներ, ևն։ Իրեն կողմն են մանաւանդ Խորհրդարանին ազիկարութիւնը, նախարարութեան տկարութիւնն, հակառակորդ թեկնածուներու անգործութիւնն, եւ մարդկային անսպառ տխմարութիւն։ Այսպիսի տարբերով բախտախնդիր մարդ մը յաջողութեան մեծ յոյսեր կրնայ ունենալ։

«Պուլանժէական յատակագիծը շատ պարզ է։ Իւր հակառակորդը պիտի ըսեն գիւղացիներուն. «Քուէ մի՛ տաք Պուլանժէի, պատերազմ պիտի բանայ»։ Բայց իւր կուսակիցք պիտի ըսեն. «Քուէնիդ Պուլանժէի տուէք. զի Պիզմարք ա՛ինչպէս կը վախնայ անկէ որ չպիտի յանդգնի Ֆրանսայի դէմ պատերազմ բանալ ցորչափ Պուլանժէ իշխանութեան վրայ է, և անմիջապէս պիտի արշաւէ մեր երկիրն երբ Պուլանժէ վերնայ մէջ տեղէն»։ Դիւրին է գուշակել թէ գիւղացի ընտրողը ո՛ր կողմն պիտի հաւատայ։ Պուլանժէ թեկնածուէ մը պահանջուած ձիրքերն ալ ունի։ Թեկնածու մը զգուշանալու չէ մեծամեծ խոստումներէ, ինքզինք երկրին խոնարհ ծառայ անուանելու է, նորա շահուց պաշտպան, նորա կարգաց ու կանոնաց փրկիչ ու պահապան, և դարմանիչ ամեն անիրաւութեանց.— ամեն բան խոստանալու է, բան մը չկատարելու հաստատ առաջադրութեամբ։ Իշխանութիւնը ձեռքն անցուցնելէ ետքը միայն կը փնտռուին կարողութիւն, ճարտարութիւն, հըմտութիւն, զօրեղ բնաւորութիւն և ազդեցութիւն։ Պուլանժէ կ'ուզէ բոլոր ժողովրդէն ընտրուիլ, նախ գաւառէ ի գաւառ, մանակի ընտրութեանց մէջ, և յետոյ բովանդակ գաւառներէն, ընդհանուր ընտրութեան մը մէջ, եթէ ընդհանուր քուէարկութիւնը նը պատահ։ Պուլանժէի խորհրդոց, գանգատի տեղի չպիտի մնայ։ Ֆրանսա պիտի ունենայ իւր ուզած մարդն, օրէնքի դէմ բռնութիւն մ'եղած չպիտի լինի, և ո՛չ ոք պիտի կրնայ ընդդիմանալ ազգին մեծամասնութեան կամաց։

«Պուլանժէի զօրավարն իւր նպատակակէտին հասցնելու համար առաջին քայլն է Սահմանադրութեան վերաքննութիւնը։ Բայց Մերակոյտին հաւանութիւնն հարկաւոր է Սահմադրութեան վերաքննութեան համար։ Վերաքննութեան առաջարկուները կ'ուզեն ջնջել արդի դրութիւնն, յորմէ առանց Մերակոյտին հաւանութեան կարելի չէ գումարել Ազգային Վէհաժողովն, եւ Մերակոյտին հաւանութեամբ կարելի է երեսփ. ժողովը լուծել։ Անոնք կ'ուզեն Մերակոյտը զրկել եվմացոյցը քննելու և վաւերացնելու իրաւունքէն։ Ի մի բան, իրենց նպատակն է ոչնչացնել Մերակոյտն, եթէ ոչ բոլորովին մէջտեղէն վերցնել զայն։ Անոնք կ'ուզեն, վերջապէս, Հանրապետութեան Նախագահն ընտրելու իրաւունքը տալ բովանդակ ազգին, և ո՛չ թէ Ազգային Վէհաժողովոն։ Այս փոփոխման արդիւնքը պիտի լինի տապալել զնախագահ Քրեւը եւ Ծերակոյտին վրայ աւելի իշխանութիւն ունի քան երեսփոխանութեան վրայ, և անշուշտ Մերակոյտին հետ միաբան պիտի հանդիսանալի այս վերաքննութեան խորհրդոց։

«Ուստի, եթէ լոկ խաղաղական միջոցներ ի գործ դրուին, շատ ժամանակ պէտք է որ Զօր. Պուլանժէ իւր խնդրած վերաքննութիւնը ձեռք բերէ։ Դրդռիչ և ամուլ յուզման ժամանակներէ մը կը մնանայ, եթէ բանի ոչ-ոք չկրնայ ձեռք բերել ինչ որ համոզողութեամբ կարելի չի լինիր, եւ բռնութեան փորձ մը անկարելի չէ։ Օրբայականաց բացարձակապէս թշնամական դիրքը, մաս մը Պոնարարդեանց հակակիր ընթացքը Պուլանժէականաց նկատմամբ, երեսփոխանութեան տկարութիւնը, գործաւոր դասուց անհամբերութիւնն և Անիշխանականաց յուզումն, և ուրիշ շատ մը տարերք զորս խոհեմութիւն չէ թուել, կրնան յառաջ բերել մին այն խառնաշփոթութիւններէ, որք կը պայթին երբ բնաւ չեն ըսպասուիր, և կը տապալեն ամենայն ինչ։»

* * *

ՓԱՐԻԶ, 30 մարտ

«Մի քանի օր ետքն երեսփոխական այն չորս ընտրութիւններէ, յորս Զօր. Պուլանժէ ընտրելի կ'երեւէր առաջին անգամ պատերազմական նախարար Զօր. Լոժրօ, որ շատ կը յարգէր զՊուլանժէ, կանչեց զնա, և ըսաւ.

«Զձեզ կանչելուս նպատակն է առանձին և համարձակ բացատրութիւն մը ընդունիլ ձեզմէ։ Կը հաւնիք որ չեմ կրնար ընդունուիլ որ դուք զորաբանակի մը հրամայող զօրավար, և իմ նախորդս իբրեւ պատերազմական նախարար, մասնակցիք քաղաքական գործերու։ Այդ բան փոխադարձաբար է զինուորական կարգապահութեան և բանակին, և չեմ յանցանք մ'է, որոյ պատասխանն կրնայ վերադրուիլ։ Խնդրեմ ըսէք հանրաձայն, այո՛ կամ ո՛չ թէ մասնակցեցաք ձեր անուամբ կատարուած ընտրական մեքենայութեանց։ Ձեր պատասխանին համեմատ պիտի չարժիմ։»

Զօր. Պուլանժէ բողոքեց, և ըսաւ.

«Երբեք չքաջալերեցի այդ ընտրական գործողութիւններ։ Բոլորովին օտար էի անոնցմէ։ Զինուոր եմ, և ուրիշ բան չեմ բայց եթէ զինուոր։ Ուրիշ բան լինելու բաղձանք ալ չունիմ։ Իբրեւ զինուոր կը փափաքիմ ծառայել իմ հայրենեաց իմ բոլոր ոյժով։»

Զօր. Լոժրօ պատասխանեց.

«Շատ լաւ խօսեցար. այժմ ինքդ ինքզինքդ վերադարձիր։ Հոգ տարէք որ ձեր անուն անպատշաճ կերպով չգործածուի։ Բիչ մը համբերեցէք։ Յանձն կ'առնում ցուցել ձեր վրայօք չբնչող թիւրիմացութիւնները։ Շնորհակալ եմ ձեր բացարձակ և ուղղակի պատասխաններուն համար։»

«Մի քանի օր ետքը Զօր. Պուլանժէ Փարիզ գալու արտօնութիւն խնդրեց, որ զլացուեցաւ։ Երկու օր ետքն, ի Փարիզ ընակող զօրավարի մը թեկնապահը, Լիոնի երկաթուղղոյ կայարանը մտնելով, տեսաւ մութ ակնոցներ կրող մարդ մը որ դէմքն իւր ուշը դրաւեց։ Մոտէն դիտելով, ճանչցաւ զՊուլանժէ զօրավար, և խնդարհութիւն բրաւ նմա։ Գործն իմաց տրուեցաւ Լոժրօ զօրավարին, որ շատ բարկացաւ, և այն օրէն գադրեցաւ։ Պուլանժէի զօրավարը պաշտպանելէ, և քննութիւն բանալով, պաշտօնէ զրկեց զնա։

«Զինուորական ատենին առջև Պուլանժէ շատ ջերմագէս պաշտպանեց ինքզինք, ըսելով թէ Փարիզ եկած էր տեսնելու իւր հիւանդ կին որ չէր կրնար Բլէռմոն իւր մօտ գալ, և վերստին հերքեց իւր անուամբ կատարուած ընտրական պատրաստութիւններն։ Երբ խօսքն աւարտեց, զինուորական ատենին նախագահ Թէվրիէ զօրավար ցոյց տուաւ Պուլանժէ զօրավարին իւր թարգմանուած ծածկագիր հեռագիրներն, որոնցմէ բացայայտ կ'երեւէր թէ Պուլանժէ տեղեակ էր իւր անուամբ կատարուած ընտրական մեքենայութեանց, զորս կ'ուղղեր ու կը քաջալերէր։ Նախագահն հարցուց թէ այս հեռագիրը ի՞նչն են։ Պուլանժէ չպատասխանեց, և դուրս ելաւ։ Ատենն յայտնեցաւ միահամուռ անոր դէմ քուէ տուաւ, և իւր եղբակցութիւններ մատոյց նախարարութեան և Նախագահ Պ. Ֆլառնոյի։ Սա ուշի ուշով քննեց թուղթերն, և հաստատելով թէ Պուլանժէի արարք փտանգ կը սպառնան բանակին կարգապահութեան, սառագրեց զինուորական գործոն ծառայութենէ զնա բոլորովին դադրեցնելու հրամանագիրն։ Այս է իրողութիւնը, զոր «անհոստամանելի» կ'անուանէ Զօր. Պուլանժէ, իւր դատաւորաց պաշտօնական լուութենէն օգուտ քաղելով։

«Զօր. Պուլանժէի նոր ցայտարարութիւնը, թէեւ զուրկ քաղաքագիտական ո՛և է գաղափարէ, պայծառ լինելու մեծ արժանիքն ունի։ Կը յայտարարէ թէ ի՛նք միայն կարող է վերահաստատել Ֆրանսայի սպառազինութիւններն, և կը պահանջէ Երեսփ. ժողովոյ լուծում Սահմանադրութեան վերաքննութիւն, դիկտատորութիւն ձեռք անցուցնելու համար։ Երբ ժողովը լուծուի, Սահմանադրութիւնը պիտի վերաքննուի, և նոր Սահմանադրութեան համեմատ ընդհանուր ժողովրդին քուէարկութեամբ հանրապետութեան Նախագահ մը պիտի ընտրուի, և այս Նախագահն ալ պիտի լինի Զօր. Պուլանժէ, որ եւս քան զեւս պիտի զօրացնէ բանակն, պատերազմ պիտի հրատարակէ, եթէ Գերմանիա իրեն ժամանակ տայ պատրաստուելու։ Ինքզինք ընտրելի կ'առաջարկէ նոնոր գաւառին, ուր ընկերվարական հանրագործ բանուորներ և Պոնարարդեանք ամեն պատնէշներ և Պոնարարդեանք ամեն պատնէշներ և Պոնարարդեանք ամեն պատնէշներ։ Ինքզինքն ընտրելի կ'առաջարկէ նոնոր գաւառին, ուր ընկերվարական հանրագործ բանուոր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

ՆԻՍՏ Թ.

25 ՄԱՐՏ 1888

ԲԱՑՈՒՄՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը տակաւին հիւանդ լինելով, չկրցաւ նախագահել Ազգային Ժողովոյ երէկի նստին որ գումարեցաւ ի Մայր Եկեղեցի, ընդ առաջեայ նախագահութեամբ Գեր. Սիմէոն եպիսկոպոսի Սէֆէրեան և ատենապետութեամբ Մեծ. Յարութիւն էֆէնտիի Մերկէմ-Գուլի։ Ներկայ երեսփոխանաց թիւն էր 36 որ ի վերջէ յանգեցաւ 40ի։ Ատեանը բացուեցաւ ժամ 7 ½ին

ԵՐԵՍԵՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՔ

Ատենական գործողութեանց կարդալն մէջ, Ատենապետ էֆ. Ժողովին ներկայեց գաւառական երեսփոխանաց ընտրութեան հինգ տեղեկագրեր, հանդերձ Վարչութեան ծանօթագրով, ուստից կերևէր թէ երեսփոխան ընտրուած էին։

Ակնէն, Յովհաննէս	էֆ.	Գոյամեան
Պրուսայէն, Քրիստոստուր	»	Ղազարոսեան
Եդեսիայէն, Յակոբ	»	Իւթիւճեան
Ագր. Պոլսէն, Յակոբ	»	Պարոնեան
Նեգոկիայէն, Տիգրան	»	Ձգնաւորեան

Սոյն ընտրութիւնք օրինաւոր տեսնուելով, վաւերացան առանց դժուղութեան և հետեւաբար երեսփոխան հռչակուեցան վերոյիշեալ Տեարք։

Ընտրական Յրդ տեղեկագիր մ'ալ կար Արաբկիրէն, սակայն անոր մէջ օրինական թերութիւնք նշմարուելով, որոշուեցաւ Ազգ. Պատրիարքարանի դիւանատան վերադարձնել որպէս զի լրացունէ։

Այս վաւերացմանց առթիւ, Գ. Ղազարեան էֆ. գովելով հանդերձ գաւառական ընտրութեանց կատարման մասին ցոյց տրուած հոգածութիւնը, դիտել տուաւ թէ երեսփոխանական թափուր աթոռներու մեծագոյն մասը կեդրոնական երեսփոխանաց կը պատկանի, հետեւարար հարկ է ժամառաջ հրահանգ ղրկել Կ. Պոլսոյ այլ եւ այլ թաղերը, պակսած երեսփոխանաց տեղ նոր ընտրութիւն կատարելու համար։

Յ. Գասբէրեան էֆ. կրկնեց սոյն առաջարկն, յիշեցունելով թէ ընտրութեանց այս երկարատեւ յապաղման պատճառաւ երեսփոխանաց թիւն զգալապէս նուազած է, այսինքն գրեթէ 80 ի հասած եւ թէ 60ի մօտ ընտրութիւնք կան կատարուելիք։ Ապա մասնաւորապէս պահանջեց Սամաթիոյ Նոր Թաղի երեսփ. ընտրութեան (յանձին Թադէոս էֆ. Պէկեանի) վաւերացումն, մանրամասնաբար յայտնելով այս ծանօթ խնդրոյն պարագաներն և Ազգ. Ժողովոյ որոշման համաձայն՝ Ս. Պատրիարք Հօր կողմէ եղած տնօրինութիւնը. Գասբէրեան էֆ. խնդրեց որ այս մասին պատրաստուած տեղեկագիրն, որ տարիէ մ'ի վեր կ'սպասուի, Ժողովոյն ներսուն եւ Պէկեան էֆ. ի ընտրութիւնը վաւերացուի, որպէս զի Սամաթիոյ ազգայնոց ընտրական իրաւունքը կապուած չմնայ։

Ադենաբեր էֆ. պատասխանելով եղած դիտողութեանց, յիշեցուց նախ՝ թէ կեդրոնական երեսփոխանական ընտրութեանց կատարումն յետադրուած է օրինական խնդրոյ մը պատճառաւ որ ծագած է նոյն իսկ յատենի Ազգ. Ժողովոյ, եւ որոյ մասին լինելիք տնօրինութեան կ'սպասուի։ (Այդ օրինական խնդրոյն, ինչպէս յայտնի է, կը վերաբերէր երեսփ. ընտրութեանց մասնակցելու համար տղ. ց վճարման)։ Գովով Սամաթիոյ երեսփոխանական ընտրութեան վաւերացման, Ատենապետ էֆ. ըստ թէ այդ խնդրոյն վերաբերեալ տեղեկագիրը նախորդ Վարչութեան կողմէ նոր Վարչութեան անցած լինելով, երբ որ յանձնուի Մայր Դիւանին, յայնժամ պիտի ներկայացուի Ժողովոյն։

ՅԵՂԱՇՐՋՈՒՄ ՕՐԱԿԱՐԳԻ

Այս բացատրութիւններէ յետոյ, Ժողովը անցաւ Օրակարգին և Ատենապետ էֆ. յայտնեց թէ, թէև Օրակարգի Դ. խնդիր նշանակուած է «Տեղեկագիր Մեծաքանոնէն Ս. Երուսաղէմայ ի մասին պարբերական Անբոյս ներսոյ վիճակին», սակայն այդ խնդրոյն վերաբերեալ երկու կարեւոր պաշտօնագրոց ընթերցումէն յետոյ Ժողովոյն անկէ որոշել թէ հարկ է առաջնութիւն տալ այդ խնդրոյն։ Այդ գրերն էին՝ 1. Պաշտօնագիր Երուսաղեմայ միաբանական ընդհանուր Ժողովոյն, որ մանրամասնաբար նկարագրելէ յետոյ վանուց վիճակն, ստիպողաբար կը խնդրէր Ամեն. Յարութիւն Պատրիարքի դարձն յաթոռ Ս. Երուսաղեմի, 2. Պաշտօնագիր Ազգ. կեդր. Վարչութեան, որ Միաբանութեան տեղեկագիրը մատուցանելով Ազգ. Ժողովոյն, նորա անմիջական ուշադրութեան կը յանձնէր անոր պարունակութիւնը։

Սոյն երկու գրոց ընթերցումէն յետոյ, երեսփոխանք միահամուռ պահանջեցին Օրակարգի յեղաշրջումն, որով Դ. խնդիրն եղաւ Ա. խնդիր։

ՕՐԱԿԱՐԳ

Տեղեկագիր Միաբ. Ս. Երուսաղեմի ի մասին Պատրիարքական Աթոռոյ թափուր վիճակին։

Ղազարոսեան էֆ. է յետոյ, որ ըսաւ թէ, ըստ օրինի, Յարութիւն Պատրիարքի Երուսաղեմի Պատրիարք ընտրուած օրն իսկ ստորագրուելու էր ընտրական Մազպաթան, Ա. Աբգէարեան էֆ. յայտնեց թէ այս խնդրոյն առթիւ երկար խօսելու պէտք չկայ, վասն զի Միաբանութեան փափագանց համաձայն՝ որ Ազգ. Ժողովոյ ալ փափագն է, հարկ է ստորագրել Մազպաթան և յանձնարարել Վարչութեան որպէս զի Պատրիարքական Տեղապահի ընտրութեան ձեռնարկէ անմիջապէս։—Ոմանք ներեսփոխանաց կանխահաս գտան Տեղապահի ընտրութեան առաջարկը։ —Կ. Սէլամլեան էֆ. առաջարկեց որ Ատենապետաց Դիւանին յանձնուի Մազպաթայի պատրաստութեան գործը — Տր. Թէրեբէեան էֆ. Յ. Դասբէրեան էֆ. և այլ մի քանի երեսփոխանք Ատենապետաց Դիւանին յղման պէտք չի տեսան և առաջարկեցին որ, եթէ կարելի է, անմիջապէս իսկ պատրաստուի և ստորագրուի Մազպաթան — Յ. Թորոսեան էֆ. այժ տալով Սրմաճեան էֆէնտիի առաջարկին, յայտնեց թէ Մազպաթայի խմբագրութիւնը փափուկ գործ մ'է և լուրջ աշխատութեան կարօտ, հետեւաբար անկարելի է անմիջապէս պատրաստել զայն։ Լաւագոյն միջոցն է Ատենապետաց Դիւանին յանձնուիլը։ Պէրպէրեան Ռ. էֆ. խոհեմութիւն համարեց կանգ առնել Մազպաթայի ստորագրման որոշման առթիւ, առանց օր որոշելու կամ սահմանութիւն տալու, և գործն յանձնել Մայր Դիւանին և Վարչութեան։—Ա. Աբգէարեան էֆ. վերստին խօսք առնելով, պահանջեց որ Մազպաթայի ստորագրման համար ճիշդ պայմանաժամ մը որոշուի։ Բազմաթիւ երեսփոխանք ճանակցեցան այս պահանջման և ոմանք յերեսփոխանաց առաջարկեցին ներկայ նստին մէջի պատրաստել զայն։ — Տ. Յարութիւն Պատրիարքի Երուսաղեմի Պատրիարք ընտրուելու Մազպաթային ստորագրման ամբողջութիւնը միաձայնութեամբ ճանչցուելով հանդերձ, այս կերպով թեր ու դէմ զանազան առաջարկներ ներկայացան, զորս ամփոփելով, Ատենապետ էֆ. հետեւեալ բանաձեւը ներկայեց Ժողովին։

«Ազգային Ժողովը կ'որոշէ Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազանի Երուսաղիմայ Պատրիարք Կ. Պոլսոյ մինչեւ որ Կայսերական Իրատէն վաւերացնէ Երուսաղիմայ Պատրիարքական ընտրութիւնն։»

Այս բանաձեւ քուէի դրուելով, ընդունուեցաւ Ջեղի դէմ դասն-եօթն քուէով։

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԻ ԱՌՆՈՒԱԳԻՐԸ

Օրակարգի Բ խնդրոյն անցնելէ առաջ, Ատենապետ էֆ. յայտնեց թէ Երուսաղիմայ Կանոնագրոյն վերաքննութիւնն աւարտած պահուն, մոռցած էր յիշեցունել նախորդ վարչութեան (Վսեմ. Նուրեան էֆէնտիի) կողմէ Մայր Դիւանին յանձնուած գիր մը, որով կ'առաջարկուի Երուսաղիմայ վերաքննեալ կանոնագիրը կայս. կառավարութեան վաւերացման ներկայել, որպէս զի քաղաքային օրինաց կարգը դասուի։ Երեսփոխանաց մեծագոյն մասը մեկնած լինելով, մնացեալք զարմանք յայտնեցին այս տեսակ առաջարկութեան մը համար, որ բոլորովին նոր էր Ազգ. Ժողովոյն համար, և որուն վրայ խօսելու ոչ ոք պատրաստակամութիւն ունէր։ այսու հանդերձ նախնական հակիրճ վիճաբանութիւն մը տեղի ունեցաւ, յորում ներկայք վճռական պէտք չտեսան այսպիսի նոր օրինակ առաջարկի մը և սկզբամբ զայն մերժելու կարծիք յայտնեցին, յետ սրոյ ըստ օրինի խնդրոյ կարգն անցաւ յիշեալ առաջարկն։

Գ. եւ Բ. ԽՆԴԻՐՔ ՕՐԱԿԱՐԳԻ

Թէեւ փափագ կար Օրակարգի Բ. և Գ. խնդիրներն ալ աւարտել և հետեւաբար կարգացուեցան Երուսաղիմայ խորհրդարանական յանձնաժողովոյ համարատուութիւնն ու վերջնական տեղեկագիրն և հրատարակիրը, սակայն հազիւ քսան երեսփոխանք մնացած լինելով՝ կարծեաց հակիրճ փոխանակութենէ մը յետոյ որոշուեցաւ նկատողութեան առնել զայնս յայսմիոր նստին մէջ և հարկ եղած որոշումը տալ։

Ատեանը փակուեցաւ ժամ 9 ½ին, յաջորդ Նիսան երկու շաբաթէն գումարելու որոշմամբ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ազգ. Պատրիարքարանի կողմէ այս աւուր Թուղթի հաղորդուած են Պէշիկթաշի գերեզմանատան մասին Խառն Ժողովոյ վերջին նստին մէջ տրուած որոշումն, ինչպէս նաև կաթողիկոսական կոնդակին իմաստն և այլ տեղեկութիւնք։ Թուղթի ուղղեալ սոյն տեղեկութեանց մէջ ըսուած է թէ գերեզմանատան մասին տրուած որոշումը Պատրիարքարանի կողմէ գրաւոր կերպիւ հաղորդուած է արդէն Արքունեաց Վսեմ. Հրամանատարին։

Մայրաքաղաքիս եւրոպական լրագիրք ևս հրատարակած են Մակար կաթողիկոսի կոնդակն և յարակից տեղեկութիւնք։

Արժ. Յովսէփ Վ. Սարաճեան՝ որ Խառն Ժողովոյ վերջին նստին ներկայ էր իբր անդամ կրօնական ժողովոյ, այդ նիստը չաւարտած մեկներ է Ժողովատեղիէն, միանդամայն հրաժարական տալով կրօնական Ժողովոյ անդամակցութենէն։

Իւթիւճեան էֆէնտիի լեղուաբանական առաջարկը քննելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովը խնդրած է Ուսումնական Խորհրդոյ Ատենապետ Տր. Թիրեաքեան էֆէնտիէ որ ամեն անդամ ներկայ գտնուի իւր նիստերուն։

Մայր եկեղեցւոյ քահանայներէն Տ. Ռէթէոս Հայրն որ տարիէ մ'ի վեր անկողնոյ կը ծառայէր, Նախնեաց օր ի Տէր հանգաւ եւ Թաղումը կատարուեցաւ երէկ առաւօտ։ Օծման և յուղարկաւորութեան հանդիսին նախագահեց Գեր. Սիմէոն եպիսկոպոս Սէֆէրեան. Հանգուցեալը քահանայական պաշտօն կը վարէր երեսուն տարիէ վեր։

Երէկուան Ցաւոյ մէջ կը կարդանք.

Հռոմէական Հայոց Պատրիարքարանին ձեռնարկներուն վրայ, Դատական գործոց նախարար Ճէվտէդ փաշա իւր քով կոչեց Դաղասքերի Դրան բարուղարը՝ Պատրիարքարանի բողոքոյ մասին հարկ եղած բացատրութիւնը տալու համար։

Դաղասքերի Դուռն, յայտարարելով հանդերձ թէ այսօրինակ խնդրոց մէջ չկրնար այլ կերպ գործել, վերջերս լսեց երկու արու ժառանգորդաց վկայները։

Հրատարակուեցաւ ԵԿԵՂԵՑԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑՑ կրօնական և Աստուածաբանական հանդիսին չորրորդ թիւն հետեւեալ բովանդակութեամբ։

Ճաշոց Աւետարան ըստ Ղուկասու Ժ.Զ.—Շնորհեա մեզ Տէր. — Տօն Սրբոց Բառասնից Վկայիցն որք ի Սեբաստիա կատարեցան — Աւետարանի վարդապետութիւնն երգնոյց վերայ.— Աւ թղթակիցս։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՔ ՄԱՐՏ 23Ի

Պատրիարքարանի կողմէ նարդարդուած։

Մեծ. Տեարք

1. Անկիրասս Նազարէթ Գալրաքեան սափրիչ Բ. Հիսար, ընդ Օր. Թագուհի Յովսէփ Գոլոլեան Բերա

2. Պետրոս Մատթէոս Թօփուրլեան չմսոյէճի Գումգափու, ընդ Օր. Բերուշ Գէորգեան Գումգափու։

3. Միքայէլ Կարապետեան կոշկակար Զաթալ խան, ընդ Օր. Աննիճա Մանուկեան Սայմաթմուրք։

4. Լեւոն Թանիկեան գործաւոր Սամաթիա, ընդ Օր. Շահանդուխտ Յարութիւնեան Սամաթիա։

5. Վանեցի Եսայի Գէորգեան կոշկակար Սայմաթմուրք, ընդ Օր. Ռեբեկա Գասպարեան Սայմաթմուրք։

6. Մարտուտ Յարութիւնեան երկաթագործ Խասգիւղ, ընդ Օր. Իւզարեր Յակոբեան Գասրա Փաշա։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԷԿԻ ՕՆԼԱՄԼԸՔԸ

Սէլամլրքի արարողութիւնը սովորական չքով տեղի ունեցաւ երէկ Պէշիքթաշի մզկիթին մէջ. Տիզուոն պահականոցին մէջ կը գտնուէին Պէյճիոյ դեսպանն, իտալական հիւպատոսն և իւր կինը, Զբի ընկերութեան տնօրէնը, կինն եւ իւր հիւրերն, և այլ օտարազգի զբօսաշրջիկներ որք հանդէսը դիտելու եկած էին։ Վեհ. Սուլթանը Նըշմարելով Նոցա ներկայութիւնն, իւր սենեկապետներէն Էմին պէյը ղրկեց որ յանուն Ն. Վեհափառութեան մեծարեց զնոսա։

Սէլամլրքի արարողութեան աւարտումէն յետոյ Վեհ. Սուլթանը կայսպալատ վերադարձած պահուն Երլլրզի մեծ պողոտային վրայ շինուած նորակառոյց Շաղլը թէբքէն այցելեց և չէնքին կահաւորման եւ զարդարման համար ինչ ինչ հրամաններ տուաւ։ Ն. Վեհափառութիւն անդ քառորդ մը մնալէ յետոյ՝ Երլլրզի պալատը վերադարձաւ։

* * *

Վեհ. Սուլթանն հրամայած էր աստիճանի բարձրացում շնորհել այն զինուորական սպայից որք ի Պերլին իրենց զինուորական ուսումը կատարելագործելով մայրաքաղաքս վերադարձած էին։ Արդ. երէկ Սէլամլրքի միջոցին Վեհ. Սուլթանն հրամայեց երրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տալ այդ սպայից իւրաքանչիւրին։ Սէլամլրքի արարողութենէն յետոյ այդ սպայք Վեհ. Սուլթանի մասնաւոր արկղ պաշտօնատունն հրաւիրուեցան, ուր, ըստ կայս. հրամանի, իրենց յանձնուեցան Մէճիտիէի պատուանշանները։

ՄԻՐՈՃ ԿԻՍԷՍԻ

Այս գիշեր Իսլամաց Միրաճ կիճէսիի տօնն է։ Այս առթիւ բոլոր մզկիթներն և այլ կրօնական հաստատութիւնք կանթեղներով պիտի լուսաւորուին և հանդիսաւոր աղօթքներ պիտի կատարուին վասն կենաց և բարօրութեան Վեհ. Սուլթանին։

Վաղը բոլոր նախարարք և քաղաքային ու զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարք կայս. պալատ պիտի երթան՝ իրենց շնորհաւորութիւնները մատուցանելու յոտս կայս. գահոյից։

ԿՐԷՏԷԻ ԴՈՐԾԵՐԸ

Կրէտէի վերջին դէպքերուն վրայ, Բ. Դուռն յանձնարարած էր կղզւոյն ընդհանուր կուսակալին որ ծայրագոյն հսկողութիւն ի գործ դնէ՝ արգիլելու համար այդ դէպքերուն կրկնութիւնը, Վսեմ. Գոսդարի փաշա Անթոբուլը, տեղեկագիր մ'ուղղելով Բ. Դրան ի պատասխանի այս յանձնարարութեան, կը յայտարարէ թէ բարեկարգութիւնն այժմ կը տիրէ ի Կրէտէ, և եթէ բանի մը մասնաւոր դէպքեր պատահած են, ոստիկանութեան եւ դատարանաց իրաւասութեան տակ ինկնող դէպքերն ադոնք։ Դժբաղդութիւնն այն է որ, կը յարէ կուսակալը, թուրք և հելլէն լրագիրք վերջերս չափազանցած են այս իրողութիւնները՝ քաղաքական հանգամանք մը վերագրելով նոցա, և թէ այս բանս կընայ ի վերջոյ յոգի կերպով ներգործել Կրէտէի ժողովրդեան զդացմանց և օտար հանրային կարծեաց վրայ, և միշտ մտահոգութիւն պատճառել կեդրոնական կառավարութեան։

Դոսդարի փաշա մտադիր է վարչային միջոցներ ձեռք առնուլ ընդդէմ Կրէտէի լրագրաց, որք միշտ կը թունաւորեն միտքերը։

Պ. ՀԱՆՕԳՕ

Վեհ. Սուլթանն առաջին կարգի Մէճիտիէ պատուանշան շնորհեց Ֆըքանսական խորհրդարանի անդամ Պ. Հանօգօի, ի յիշատակ այն պաշտօնին զոր ժամանակ մը վարեց մայրաքաղաքիս մէջ իբր գործակատար Ֆրանսայի, և ի շնորհակալութիւն այն խօսքերուն զոր Պ. Հանօգօ արտասանած է երեսփոխանաց ժողովոյն մէջ ֆրանսական ազդեցութեան վրայ Լիբանանի։

ԱՆՏՈՆ ԵՈՒՍՈՒՖԻ ԴՈՒՍԸ

Մամուլս կիմանայ թէ մայրաքաղաքիս անգլիական գաղթականութեան մէջ խորհուրդ կայ ի ժողով գումարել վիճաբանելու համար Անտոն Եուսուֆի դատին մէջ տրուած վճռոյն վրայ, որ հաստատուած է Լոնտոնի Պետական խորհրդոյ դատական ճիւղէն և որ բրիտանական Տէրութեան դատական ամենաբարձր իշխանութիւնն է, կ'երևի թէ կարծեաց անհամաձայնութիւն կայ այս պատճառաբանեալ դատավճռոյն մեկնութեան վրայ։ Ըստ ոմանց, Թուրքիանակ անգլիացի պաշտպանելոց ժառանգութիւնք միայն ենթակայ են օսմ. օրինաց տրամադրութեանց։ ըստ այլոց, անգլիացի թէ հպատակաց և թէ պաշտպանելոց ժառանգութիւնք պիտի կարգադրուին օսմանեան օրինօրայն պարագային ուր հաստատուի թէ Օսմ. կայսրութեան մէջ կը բնակէին։

«ՖԱՌ ՏԻՒ ՊՕՍՖՕՌ»

Ֆառ-ֆէ-Ֆոսֆոռի տէր եւ տնօրէն Պ. Է. Քիրիաքոզուլօ երէկ մայրաքաղաքէս մեկնեցաւ ի Ռուսաստան եւ իւր առաջեայ բացակայութեան միջոցին թերթին տնօրէնութիւնն ու պատասխանատուութիւնն յանձնեց Զարեհ էֆէնտի Եուսուֆեանի որ արդէն կը վարէ դեր տնօրէնի պաշտօնը։

ՄԻՕՐԵԱՑ ՀԱՅԻ ՍՈՎ Ի ՊՕՅԱՃԸ ԳԻՒՂ

Պոյաճը-գիւղի և Հիսարի ժողովուրդը կը գանգատէր թէ հայադարձներն մարդկօրէն սխալանայ ենթակայ լինելով հայերու կառքը ճիշդ չէ երթեք, միայն թէ այս սխալումն ամեն ատեն յօգուտ փաշայ։

Մաշկար փաշա ի նկատի առնելով այդ գանգատները երէկ պաշտօնեայներ կը ղրկէ ի Հիսար և ի Պոյաճը-գիւղ։ Հիսար միայն 19 հատ պակասաւոր կը գտնուի, իսկ Պոյաճը-գիւղի գլխաւոր փոռն պակաս հայերու թիւն հաշուոյ չկրնար ենթարկուիլ։ Պաշտօնեայք անմիջապէս կը գրաւեն բոլոր հացերն և կը բաշխեն աղքատաց։ «որ ոչ ունիցի յաւելցի» խօսքն Պոյաճը-գիւղցիք ի զուր կ'սպասեն ա.նչեւ երեկոյ հացագործին և որովհետեւ մէկ մեծ փուռ կայ անդ, ժողովուրդը կը հարկադրուի կէս կուշտ կէս անօթի անկողնի մտնել երէկ գիշեր։

Այտընի Նախորդ կուսակալ Նազիֆ փաշա, որ Սուրիոյ կուսակալ անուանուած էր, անցեալ շաբաթ օր Զմիւռնիայէն ճամբայ ելեր է դէպի ի իւր նոր պաշտօնատեղին։ Ցծամանումն նորընտիր կուսակալ Ռիզա փաշայի, Այտընի նահանգին կուսակալութեան պաշտօնը փոխանորդաբար պիտի վարէ Տէֆթէրտար Գատի պէյ։

—Ցայտնի է թէ ամեն տարի Առողջապահական Վարչութիւնը մասնաւոր պատուիրակ մը կը ղրկէ ի Հիճազ՝ հրակելու համար առողջապահական տնօրինութեանց գործադրութեան վրայ յօգուտ իսլամ ուխտաւորաց, որք Բամազան ամսոյն սկիզբը Մէքքէ կ'երթան։ Այս տարի այդ պաշտօնն յանձնուած է Հաճի Ֆէյզի էֆէնտիի, անդամ Առողջապահական Վարչութեան։ Դամարանի մաքրանոցին տնօրինութիւն յանձնուած է Մէտինէի առողջապահական բժիշկ զօրավար Հիւսնի փաշայի, որ Ֆէյզի էֆէնտիի հրամանաց ներքև պիտի դրուի։

—Մախսուսէի վարչութեան անօրէն անուանեցաւ Մահմուդէ զրահաւորին հրամանատար գնդապետ Սամի պէյ փոխանակ Ֆէրիզ Համտի փաշայի, որ անդամ անուանեցաւ ծովային շինութեանց յանձնաժողովին։ Նոյն վարչութեան հսկող քննիչ անուանեցաւ Խրիստոֆիդիկիս մարտանաւուն հրամանատար հաղարապետ Մէհմէտ պէյ։ Այս վերջնոյն օգնական անուանեցաւ դեր-հազարապետ Մուսթաֆա էֆէնտի որ նախապէս առաջին հսկող քննիչի պաշտօնը կը վարէր։

—Պաղտատէն կը դրեն առ Թաւէթ թէ հնդիկ իշխան Իբպալ իւլ Տէվլէ որ երեսուն տարիէ ի վեր անդ կը բնակէր, այս օրերս մեռեր է անդ, ուր միլիոն ոսկւոյ հարստութիւն մը թողով իւր ժառանգորդաց։ Հնդիկ իշխանին կտակակատարն է Պաղտատի անգլիական ընդհանուր հիւպատոսը։

—Անգլիական Տէյլի Թելեկրաֆ լրագրոյն տեր Պ. Ֆրանք Լասսըն մայրաքաղաքս կ'սպասուի իւր ճէրտլու զբօսանաւով։

—Կը հաւատան թէ Պարսից դեսպանին հովանաւորութեան ներքեւ ի Նպաստ Կ. Պոլսոյ պարսկական վարժարանին տրուած Նուագահանդէսն 750 օսմ. ոսկւոյ հասոյթ արտադրեր է։

—Երէկ մայրաքաղաքս ժամանեցին Եանեաի Նախորդ տէֆթէրբար Նուրի պէյ, Դատական Նախարարութեան պատժական գործոց տնօրէն ճէկալ պէյ, որ ինչպէս կը յիշուի Ներսորի դատական գործերը քննելու պաշտօնով նոյն նահանգը գնացած էր, Մուսուլի Նախորդ կուսակալ Թահսին փաշա ու իւր ընտանիքն և Հանրային պարտուց վարչութեան ժողովոյ Նախագահ Պ. Վինսընդ։

—Զմիւռնիոյ մէջ անցեալ կիրակի գիշեր ժամը 2ը 33 անցած երկրաշարժի սաստիկ ցնցում մը զգացուեր է առանց ոևէ վնաս պատճառելու։ Նոյն ցնցումն զգացուեր է նաև ի Մելնէմէն և ի շրջակայս։

—Մանսարա մարտանաւն Այտընի կուսակալութեան տրամադրութեան ներքև դրուած է փոխանակ Սիւրէյա շոգենաւուն, որ Արշիպիղագոսի կղզեաց կուսակալութեան տրամադրութեան ներքև դրուած է։

—Բանկալթիի բնակչաց կողմէ պատգամաւորութիւն մը նախընթաց առաւօտ ներկայանալով Զ. շրջանակի թաղապետութեան նախագահ Պաք պէյի, խնդրագիր մը մատոյց նմա, որպէս զի ի մօտոյ կանոնաւորապէս ուղղուին Բանկալթիի փողոցներն և հրապարակները։ Պաք պէյ սիրալիր ընդունելութիւն մ'ըրաւ պատգամաւորութեան, և ապահովցուց զայն թէ այս մասին կը համաձայնի Զբի ընկերութեան հետ։

—Երէկ իրենց պաշտօնատեղին ուղեւորեցան Պրուսայի նահանգին տէֆթէրտար Սալիմ պէյ և Էնկիւրիի նահանգին պահեստի զօրաց հրամանատար Ֆէրիզ Ալի փաշա։

—Երրորդ շրջանակի թաղապետութիւնը, տրուած հրամանաց համաձայն, մինչեւ այսօր պատուաստել տուած է 145 աղքատ մանուկ։

—Նաւահանգստի ոստիկանութիւնն երէկ գիշեր Ռուսական Ընկերութեան մթերանոցին մօտ գտաւ սպանեալ մարդու մը դիակն որ կը դտնուի ծովուն վրայ։ Ոստիկանք ջուրէն հանեցին զայն և Թոբհանէ տանելով, անմիջապէս տեղեկութիւն հաղորդեցին շրջանային ընկերութեանց բոլոր գործակալութեանց։ Քիչ յետոյ ճանչցուեցաւ թէ դիակը Լոյտի ընկերութեան մէկ շոգենաւուն Լուբա կոչուած պահապանին դիակն էր։ Զգիտցուիր թէ Լուբա ինչպէս խեղդուած է։

—Այս տարի Բիւրտիէ վարժարանց տարեկան քննութեանց համար առանձին քննիչներ չպիտի կարգուին, այլ երկու քննիչ մասնաւորներ կարգուած են որք ներկայ պիտի գտնուին իւրաքանչիւր վարժարանի քննութեանց։ Մայրաքաղաքիս Բիւրտիէ վարժարանք թուով ութ են եւ քննութիւնք կսկսին յառաջիկայ երկուշաբթի։

—Հալպի նահանգին նորընտիր ընդհանուր դատախազ Բրիֆթ պէյ այսօր իւր պաշտօնատեղին կուղեւորի Իսկէնտրունի ճամբով։

—Եանեաի կուսակալ եւ զինուորական հրամանատար Ահմէտ էյուպ փաշա իւր իրաւասութեան ներքեւ գտնուած գաւառներուն մէջ քննական պտոյտ մը կ'ընէ։ Ն. Վանմութիւնն իւր հետ առած է նահանգի խմբագրաց յանձնաժողովոյ նախագահ Մուսթաֆա փաշան եւ առաջին երկրաչափ Ահմէտ էֆէնտին։

—Մայրաքաղաքիս պէլճիական դեսպանատան առաջին թարգման եւ առողջապահական ժողովոյ պէլճիական ներկայացուցիչ Պ. Գաստոնս Սելարիկի պելճիական ընդհանուր հիւպատոս անուանած է։

—Նորակառոյց Շաղլը թէքէի Շէյխ Զաֆէր էֆէնտիի որդին Նէյմ Զաֆէր Ահմէտ էֆէնտի տասն օրէ ի վեր անկողնոյ ծառայէ։

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Ֆրանսացի հռչակաւոր հեղինակներէն Պ. Լապիշի Շէն Անդրէ կամ Հաբոբ Էվ, Գասոյն Երլոս անուն նշանաւոր կատակերգութիւնն զոր Սասարէ լրագրոյ քաղաքական խմբագիր Քէլէկեան Տիրան էֆէնտի տասկերգնի թարգմանած է, առաջին անգամ լինելով պիտի ներկայացուի ի Պոլիս Շնորհալի Պաշին Օսմանեան թատրոնը, ի նպաստ Ալիքսանեան էֆէնտիի, վաղը գիշեր ժամ 7ին։

Ալիքսանեան էֆէնտի, որ ծանօթ է իւր դերասանական տաղանդով իրեն ընկեր ունի նոյնպէս առաջին կարգի դերասաններ, որոց մէջ է Ահմէտ Ֆէհիմ էֆէնտի կատակերգակը։

ՆՈՐ ԹԱՏՐՈՆ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ

ԲԵՐԱՅԻ

Այս գիշեր Պ. Բիքման իւր երրորդ եւ հաւանաբար վերջին ներկայացումը պիտի տայ ի Նոր Թատրոն և պիտի կատարէ մագնիսականութեան և էֆէմէրիտի փորձեր որք մեծ հետաքրքրութեամբ կը դիտուին։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Առնուած հեռագրոց նայելով, Համպուրկի Լօդբրոքին վեցերորդ վիճակահանութեան մէջ որ տեղի ունեցեր է ապրիլ 5ին, 36643 թիւը չահեր է 100 հազար մարքի մեծ բաժինը։

Հետեւեալ թիւերն ալ չահած են. 28122 թիւն 500 մարք։

11584	15215	15421	15952	15963
16383	16384	22200	23219	23228
25043	25436	25438	25459	29401
29442	29458	29485	30964	33249
40517	85858	86595	88770	88771

թիւերն ալ 145ական մարք։

Այս տոմսերուն տերաբ կը հրաւիրուին իրենց տոմսերը ներկայացնել՝ չահուած դրամն ստանալու համար։

1455 Ժ. Տ. ԾԱՆԷԹԹՈՒ
Ղալաթիա, Գօմիսիօն խան, թիւ 18

Տե՛ս այս աւուր Դ. երես, ԲՐԷՆԴԱՆ մեծ վաճառատան Ազդը։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ
ԱՀԱՌՆՍ ՀԱՎԱՍ

Գոլոներ, 6 ապրիլ

Քէօնիէ Զադսանի խօսքին նայելով, բուռն սրտայուզութիւն կը տիրէ ի Պերլին այն իրողութեան համար թէ Պիզմարք իշխանը կ'սպառնայ հրաժարիլ եթէ Վիլհէլմ կայսրն հաւանի իւր աղջկան՝ Վիգդորիա իշխանուհւոյն ամուսնութեան ընդ Պադէնպէրկի Աղեքսանդր իշխանին։

Լոնտոն, 6 ապրիլ

Անգլիական կառավարութիւնը կը ջանայ միջնորդել՝ կարգադրելու համար Մարոգի և Միացեալ Նահանգաց միջև ծագած վէճը։

ՄԱՄՆԱՒՈՐ ՀԵՌԱԳՐԵՐ

Լոնտոն 7 ապրիլ

Ֆրեատերիք կայսեր դստեր՝ Վիգդորիա իշխանուհւոյն Պուլկարիոյ նախորդ իշխան Աղեքսանդր Պադէնպէրկի իշխանին հետ ամուսնութիւնը մտադրուած լինելով, Պադէնպէրկի իշխանին Ռուսիոյ կայսեր անհաճոյ լինելուն պատճառաւ Պիզմարք իշխան հակառակեցաւ այս միութեան, և հրաժարական տուաւ։ Հարային կարծիքն իշխան նախարարապետին իրաւունք կուտայ (*)։

Անգլիոյ Վիգդորիա թագուհին՝ իւր փեսին Պադէնպէրկի Հայնրիխ իշխանին հետ Իտալիայէն Շաուլդէնպուրկ պիտի երթայ յայցելութիւն իւր անդրանիկ դստեր (Վիգդորիա կայսրուհւոյն) և իւր փեսին։

(*) Կ'ըսուի թէ Ֆրեատերիք կայսեր դուստրը սիրահարած է Պուլկարիոյ նախորդ իշխանին։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Գալաթիա, 26 մարտ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈՒԱՆԱԳՈՒՈՒ

ամս. Լոնտոնի վրայ (պանքայի)	.....	111 5/8
3 » » » (վճռելիին)	.....	111 1/4
Բարիզի » (պանքայի)	.....	22 67 1/2
» » » (վճռելիին)	.....	22 75

Օսմանեան Քօնսոլիտէ

		Դահեկան
Երեկ երեկոյ գոց. (Մնաց. Ի.	Սկիզ Գ.	Ի. 15 26
Պօրսային գոցուելէն վերջը	» »	15 26
Բէօրսի մէջ	» »	— —
Առաւօտուն բացուելեալ	» »	15 37
Բարձրագոյն գին	» »	16
Նուազագոյն »	» »	15 39
Կէս օրին	» »	15 39

ԻՍԹԻԹԱԳԻՐ ՏԱՒԹԼԻ

Երեկ երեկոյ	Գ. Կ.	35 30
Այս առաւօտ	»	36 15
Կէս օր	»	36 15

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐՏԵՂԻՆ

Փոխառութիւն 1858)	Ոչէր Գ. Կ.	24
» 1862)		
» 1860)		
» 1863)	» »	14 10
» 1872)		
» 1865)		
» 1869)	» »	Ս. 15 37
» 1873)		

ԻԱՌՆԵՏԻՄԻՆ

Սօսիէնէ գէնէրալ	Անգ. Լ.	4 12
Փրէսի գէնէրալ	Օտ. »	7 2
Պանք տը Դօնս	»	6 35
Սօս. Շանտ է վլէօր	»	4 15
Թրամուէյ	»	410
ս. մէջ է երկաթուղի	Ֆր.	40
Սպիկասթան տը Բրիօրիէ	»	—
ԲամՆեթուղի Լաբրիսմի	»	130

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 6 ապրիլ ժամ 5 վայր. 15 երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտէ		100 9/16
Օսմն. » Սէրի Դ.	բացուելեալ	14 1/16
» » »	գոցուելեալ	14 3/8
» » »	Ա.	24 1/2
» » »	Բ.	14 3/8
» » »	Գ.	14 1/4
Օթոման 1871		81 1/2
Փոխառութիւն 1877		96 1/2
Պանք Օթոման		10 1/2
Ռուսական փոխառ. 1873		93 1/2
Եգիպտական միացեալ (ինիֆիէ)		80 7/8
» առանձն. (բրիվիլէժիէ)		103 3/4
Տայրա Սանիէ		77 3/8
Ջօսմանիա (փոխառ. Լաչիլտ)		100 1/2
Հունգարական պարտատոմսերի 4 %		— —
Փոխանակութիւն Բարիզի վրայ		25 436

Վիէննա, 6 ապրիլ ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 60
Օսմանեան երկաթուղի	19 20

Բարիզ, 6 ապրիլ ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 4 1/2 %	107 17 1/2
» » 3 %	81 90
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ. բացուելեալ	14 22 1/2
» » » գոցուելեալ	14 45
» » » Բ.	14 75
» » » Գ.	14
Օսմանեան երկաթուղի	39 55
» Լէվիի բամՆեթուղի	— —
Պանք Օթոման	513 75
Դրէսմ Լիոնէ	568 75
» Ֆոնսիէ	1375
ԲամՆեհոսմն Լիոնի	1275
Սուէզի Ջրանցք	2138 75
Իտալական 5 % 1877 թ.	99 3/8
Հոլանդական Ռանթի	95 37 1/2
Ոգստրիական (արտաքին)	69 3/8
Եգիպտական միացեալ	409 37 1/2
Հրիսթիանի թիւրք	374 37 1/2
5 % Հէլլենական	367 50
Լէք Լոնտոնի վրայ	25 25

ԲԱՐԻԶ ԲԹԻԹ ՊՈՒՐՍ

Բարիզ, 6 ապրիլ ժ. 10 Լ 30 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթի 4 1/2 %	— —
Օսմանեան քոնսոլիտէ	14 50
Եգիպտական	409 37 1/2

Ս. ՅՈՎԱԿԻՄԱՅ ԵՒ ԱՆՆԱՅԻ ՊՏԿԵՐԸ

Այս օրերս առիթ ունեցայ տեսնել Ս. Յովակիմայ և Աննայի մեծագիր և փառաչեղ մի նկարը, զոր յօրինած է Պետրոս էֆֆ. Սրապեան յանձնարարութեամբ Վեսթ Ջունդ Ասպետի, ընծայելու համար Սամաթիոյ Ս. Գէորգ Նորակառոյց եկեղեցւոյն։ Այդ նկար իւր նշանաւոր մեծութեամբն և աւէտաբար իւր հայկական տեսարանաւ կը պատկերէ խորհրդաւոր եւ մի եւ նոյն ժամանակ դիւթական այնպիսի վեհութիւն, որ մարդ ուշադրութեամբ դիտէ, այնչափ լաւագոյն կը նշմարէ անոր վրայ բնութեան բնական եռ հիանալի պատկերացումը։

Արշալոյսը դեռ նոր բացուած է։ Լերեւիր արեւագալը. սակայն նորա ծայրակարմիր ճառագայթները կամաւակամ անհունութեան խորերէն կ'իջնեն երկրիս մակերեւոյթի վրայ և տեղ տեղ թափանցելով կապուտակ ամպերուն, մասամբ կրակի գոյն տուած են անոնց։ Հեռուն, շատ հեռուն, հորիզոնի մօտ, փռուած է անսահման տարածութիւն ուր արեգական ճառագայթներն իրար միաւորելով ստեղծած են կրաձեւ հրային ովկիանոս մ'այր ալեաց ծփումէն մակերեւոյթի այս եւ այն մասն ստուերի մէջ մնալով կորուսած կը թուին իրենց հրային գոյնն։ Այդ տարաւորութիւնէն դէպ այս կողմ կ'երեւի կապուտակ լեռնաշղթայ մը որ կ'ելերէ Մեռեալ ծովի հեռաւոր մի մասն։ Այս տեսարան այնքան բնական է, որ մարդ վայրկեան մը կը կարծէ թէ արշալոյսի պահուն ծովակի մը ափը կեցած է եւ կը դիտէ հանդիսակաց լեռներն որոց բերանները կը փայլին նորածագ ճառագայթներու կարմրութեամբն, իսկ ծորտերնը՝ մթին կապուտակութեամբ։ Ապա կուգայ Մեռեալ ծովը որ իւր սառցային անարժանութեամբ արդարեւ լիակատար մեռելութեան հանգամանք մը կը պատկերացնէ։ Ծովը նախ կապոյտ կ'երեւի, իսկ ոչչափ հեռուն նայելք դէպի վերոյիշեալ լեռնաշղթայն, այնչափ աստիճանաբար կը նշմարուի արեգական ճառագայթից խտացման ազդեցութիւն, որովհետեւ նորա մակերեւոյթն երթալով նախ թեթեւ և ապա խանձր հրագոյն եղած է։ Ծովէն ասդին տարածութիւնը պատուած է տաք կլիմայի կանաչագարդ ծառերով։ Այս ամէն հմայնապատկեր կը գանուի նկարի աջ կողմն, իսկ ձախ կողմը նախ կ'երեւի յիշեալ կանաչազարդ ծառերու ընդհատակ չարունակութիւնն եւ այնուհետեւ հին բերդ մը որոյ մի երեսը տեղ տեղ վարդի գոյն տացած է նորածագ արեւէն, եւ բերդի կիսափուլ աշտարակներու ծայրերը պատուած են մամուռով։

Ահա սոյն ընդհանուր տեսարանի մէջ մարդաչափ մեծութեամբ կ'երեւին Ս. Յովակիմ և Աննա, որոնք կ'երթան տաճար շնորհակալութիւն մատուցանելու Աստուծոյ որ իրենց պարգեւած է զաւակ մը, Ս. Մարիամ Աստուածածին։ Սոքա երկոքեան եւս ոզողուած են սրբոյ յատուկ լուսեղէն շապիկներով։ Յովակիմի դէմքը կը ներկայէ տաք կլիմայի մարդոց տիպն, ուրքերը բորիկ են և դէմքը կը նմանի արեւակէզ մարդու մը դիմաց, իւր ամէն պարագայներով ի միասին։ Աննա եւս թէեւ ունի կանացի կատարեալ պատկերը, սակայն և այնպէս նորա դիմագծերուն մէջ գոգցես կը նշմարես այրեցեալ գօտիի ազդեցութիւն։ Յովակիմ մի ձեռքով բռնած է իւր պատուհանն, իսկ միւսովն Աննային ցոյց կուտայ Ս. Տաճարն։ և Աննա համեստափայլ դիմօք կը ժպտի երախագիտական ժպտալով և կիսակոր գլուխով կը հետեւի իւր ամուսնոյն։

Այս է ահա նկարի ընդհանուր տեսարանը զոր հաւանօրէն բաւական պղտոր կերպիւ կարելի եղաւ նկարագրել, որովհետեւ վրձինի ստեղծածը գրչէն անկարող է պատկերել։ սակայն վստահարար կարելի է ըսել թէ Սրապեան էֆֆէնտիի այդ նկարը Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ գեղեցկագոյն զարդը պիտի լինի։ Այս յաթիւ մասնաւոր շնորհակալութեան արժանի է Վեսթ Ասպետ Ջունդ, որ այս պարագայիս կրկնակի բարի գործ կը կատարէ, նախ քաջալերելով վաղեմի աշխատաւոր արուեստագէտ մը որ առաջնակարգ տաղանդն այնքան պէտք ունի խրախուսանաց, և երկրորդ իւր արժանաւոր ընծայովն՝ զոր կը մատուցանէ Սամաթիացւոց եկեղեցւոյն։

Պ. Տ.

ԳԱՐՈՒՆ, ԱՐԵՒ, ՈՂՋՈ՛ՅՆ ՁԵԶ

Գարունն ահա կուգայ։ Ողջոյն քեզ, գարուն։ Զմեռ մ'անցուցինք այնքա՛ն դառնաչուչչ, ա՛ր քան ձիւնառատ ու սաստկամռունչ, որ մեր գոյութիւնն և հոգին համակ բովանդակ կը ձգտին դէպ յարեւելս և դէպ յարեւագակ, դէպ յայն աստղն ուրախարար ուստի գան մեզ տաքութիւն և լոյս—կենաց աղբիւրներն երկնաբոյս։

Անճառ հեշտութեամբ կը շնչեմք արդէն գարնանածին նախկին այգուց ցօղաթուրմիկ հովին որ՝ վառ թիթառանց ոստումներով բուրմառ ծաղկանց ու անճառ բուրմանց, երգոց ու դալարեաց, զարդուց ու վարդուց խոստումներով առ մեզ հանի սիրագորով։ Բոլոր դէմքեր՝ զուարթագոյն կ'երեւին արդէն, և բոլոր կանայք գեղեցկագոյն։

Մեզն ու մառախուղն ի զուր կը ջանան մեզ ծանրանալ ծովափանց ու նորաղարթ հովտաց վրայ։ Թրթռուն մի սիւգ այգածին կը փարատէ, կը վանէ զանոնք դէպ ի հիւսիս, հալածելով նաև թխագոյն ամպերն ոյք մերթ ընդ մերթ կ'երեւին՝ և բարերար անձրեւի ձեւով յերկիր թօթափելով կը լուծեն իրենց վրէժն։

Այլ ինչ փոյթ մեզ մեզն ու մառախուղն և անձրեւն վաղանցուկ, մեզ՝ որ անմռունչ և անասան կրեցինք վերջին դժնդակ ձմրան փոթորկատանջ ձիւնն ու ցուրտն ու սառնամանիքն։ Մերձ են ահա գեղանի պայծառ օրերն գարնանի։

Գարուն, արեւ, ողջո՛ն ձեզ։

* * *

Որքա՜ն ալ չարչարուեցանք, Աստուա՛ծ իմ, և օրքան ալ տառապեցանք։ Սիպերիական քամի, կիզիչ ցուրտ ու մրրկաբեր օդեր, ձիւն դէզադէզ, անձրեւ հեղեղանման ու ցեխ, ու ցեխ համատարած և ալեծո՛ւփ, անցորդաց բարուց նման ապականեալ փողոցներ, և այնքան աղտ և մուր ամենուրեք որ մաքրափայլ լանջաց վերայ իսկ կ'երեւէին կեղտեր, իբր անոնց ներքեւ բաբախող սեւաթաթախ սրտից ու վատ խորհրդոց արտաքին նշաններն յայտարար . . . . Ի՜նչ օրեր անցուցինք, Աստուա՛ծ իմ։ Դաժան եղանակն վեր ի վայր կը յուզէր համակ Եւրոպան։ Հիւսիսէն՝ մեր ականջին կը հասնէր փոթորկայ գոռումն ահեղագոչ՝ որոյ ի լուր՝ դողդողուն ու տխուր՝ կը պատեին զմեզ ահն ու սարսուռ, և արեւելքէն՝ փոխան կազդուրիչ խաղաղաբեր բուրմանց՝ որովք ներկային տագնապն դիւրատար լինէին՝ ապագայ բարօրութեանց սրտոթոր յուսով, և արեւելքէն՝ կը հասնէին մեզ բօթեր մահու և կռնչիւնք երկաթի, կոծեր սովու և բոցեր հրդեհի՝ օրք ի խոր կը խոցէին և կ'այրէին, կը խորտակէ՛ն մեր հոգիները . . . . Բարոյական ցաւեր ու աւեր կը յաւելուին նոքա մեր նիւթական ցաւերուն վրայ, զի մեր յոյսերն ու մխիթարութիւնները կ'ոչնչացնէին . . . .

Այլ տոկացինք, այլ խնդացինք մենք և համբերեցինք, գիտնալով թէ յաչխարհի ասա անցողական է ամէն բան. —եւ ահա փոքր ինչ վարձք կը խոստացուի մեզ. Թռչնոց դալալիկք ասա անդ կը լսուին, ծաղկունք տակաւ կը բացուին, կապոյտ պատուճան կ'զգենու երկին, ուստի և մեզ հանին ճաճանչքն արեգին։

Գարուն, արեւ, ողջո՛ն ձեզ։

* * *

Եկո՛ւր, գարուն, եկո՛ւր, արեւ շուտ և չատ եկուր։ Այնքա՜ն թշուառներ ողբացին, տառապեցան ու լացին, այնքա՜ն փոքրիկ մանուկներ մեռան՝ որովհետեւ զանոնք չէիր գալուեր դուալլ եւս. —Ագքատ թաղերու մէջ՝ ուր հաղուագիւտ է փայտն, բացակայութեամբդ եւեթ տանջուեցան այնքան դժբախտ արարածներ որոց չահած օրականն հազիւ իրենց հացագնոյն կը բաւէր։ Իսկ անգործք և անկարողք չէին գիտեր որու դիմել, զի լքած էիր զանոնք և դու, դո՛ւ՝ որ անոնց բարերարն, յաճախ միա՛կ բարերարն ես։

Եկո՛ւր, ա՛րեւ, զի մարդիկ միմեանց չեն օգներ այլ եւս։ Իրենց գծուծ կրքերով, անվերջ անադնիւ պայքարներով, անձնական շահու և ունայն փառամոլութեանց տենչով ու խնդիրներով այնքա՜ն զբաղեալ են որ թշուառներն հոգալու ժամանակ չունեն . . . .

Ազքատները, դորս անօթութիւնը թերահաւատ ըրած է, իրենց բոլոր յոյսն և ակնկալութիւնն են դրած քո՛ վերայ, ա՛րեւ, որ հաւասար լուսով կը չեռնուս անոնց և հարուստներուն օրքաններն ու գերեզմաններն, և անոնց կանանց տրոց վերայ վարդեր կը բանաս, շրբանց վրայ բուստեր կը չարես ու կը գեղեցկացնես զանոնք։ Անոնց յոյսն ես դու, զի բեւ միայն կը հասնիցնան անոնց արտ ու պարտիզն ցորեանը, բանջարեղէնն ու պտուղն, և բեւ կ'ամենան մնունդ, ուտելիք ամենայն։ Անոնց մութ ու խոնաւ բնակարանաց մէջ չռալլօրէն կը հեղուս ճառագայթներդ ոսկեղէն, առատ առատ կը տարցուես զանոնք, և վերջապէս դու կը վերանորոգես առողջութիւնն, այն կենաց գերագո՛յն բարիքն, որ եւ միակ դրամագլուխն է աղքատին։

Գարո՛ւն, ա՛րեւ, ողջո՛ն ձեզ։

ԱՂԵՔՍ. Գ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԱԶԴ

Ամէն կիրակի օր ժամ 3ին ըստ Թրքաց Աստուածաշունչի դաս եւ քրիստոնէական քարոզութիւն, պաշտամունք ժամ 7ին. նաև տաճկերէն լեզուաւ քարոզութիւն ժամ 10ին։

Փափաքողք կը հրաւիրուին ներկայ գտնուելու, Պոլիս, Մուսալլա ճամտէսի, թիւ 26 տան մէջ։

Գ. Ն. ՇԻՇՄԱՆԵԱՆ
1548 7—8

ԱՀԱՒՈՐ ՓՈԹՈՐԻԿ ԻՆԻՒ-ԵՈՐՔ

Նիւ-Եորք, 13 մարտ

Նիւ-Եորք Հերալտ հեռաւեալ կերպով կը նկարագրէ ահաւոր փոթորիկն՝ որ երկու օրէ ի վեր ամայացուցած է բազմամարդով քաղաքը վոխարկելով զայն ձեան դէզերու և սառոյցի կոյտերու ներքեւ թաղուած աւերակի մը։ Անոնք որ այսօր չտեսան չեն կրնար երեւակայութեամբ իրենց միտքը բերել այն անսովոր տեսարաններն որ վերջին երկու աւուրց մէջ տեղի ունեցան։ Ոչ ոք կը յիշէ այսպիսի ահաւոր փոթորիկ մը այս քաղքին մէջ։ Ամէն բան գործ դադրեցաւ, և ձիւնը ժողներ երկայնութեամբ գործարաններու և մթերանոցներու փակեալ դռանց առջեւ լեռնանման դիզուեցաւ։ Փողոցներու մէջ դեռեւէն վեր մեծ ծախքով շինուած երկաթուղիներու (elevated rail road) կառաչուերը դադրեցուցին երթեւեկութիւն։ Փողոցներու հանրային կառաց դիծերը բոլորովին թաղուեցան ձեան կոյտերու ներքեւ, այնպէս որ կարելի չէր որևիցէ միջոցաւ բանալ զանոնք։ Հեռագրական թելերը մոլեգնութեամբ խզուեցան և վեր վար նետուեցան ճամբաներուն վրայ։ Հուժկու հողմն արժատախիլ ըրաւ շատ ծառեր. այրեր և կիներ յարդի պէս հոսուեցան անդին ասդին, և չատեր ձեան ներքեւէն հանուեցան ոչ սակաւ դժուարութեամբ։ Հիւսիսային և արեւելեան գետերու վրայ բանող շոգենաւերն փոթորկին ձեռքը մնացին անօգնական, և ոչ մի նաւ համարձակեցաւ մտնել հողմակոծ նաւահանգիստը։ Միացեալ նահանգաց այլ և այլ կողմերէն նիւ Եորք երթեւեկող կառաչուերը ձիւնով պաշարուած մնացին քաղաքն հասնելէ առաջ։ Հեռագրական ընկերութիւններ մերժեցին ընդունել օրհնիցէ հեռագրական լուր։ Սոսկում և արհաւիր պատեցին բազմամարդ քաղաքն, և ահաբեկ ժողովուրդը դողաց ահեղ ձայնէն որ ցրտասարսուռ փոթորկին անխնայ կոկորդէն կը մռնչէր անդուլ անդադար։

Փոթորիկն սկսաւ մարտ 11ի կիրակի գիշեր։ Երեկոյին քանի մը ժամ անձրեւ ի սկզբան մեղմագին և ապա յորդահոս կը տեղար. տակաւ առ տակաւ անձրեւը փոխուեցաւ ի ձիւն, և հողմն սկսաւ սաստկանալ, և ցրտաշչափն արագ արագ լինկաւ։ Ցանկարծ ահ և դողումն առաւ բոլոր քաղաքը երբ փոթորիկն զգեցաւ անխարագրելի զօրութիւն ծածկելով ճամբաները, խարտակելով պատուհաններ, խրելով գործարաններու և վաճառատուներու ճակատը դրուած նշանի տախտակները։

Երբ առաւօտ եղաւ, քաղաքը կը ներկայացուներ անսովոր և ահաւոր տեսարան մը։ Ձիւնեղէն լեռներու վրայ և ձիւնեղէն ձորերու մէջ թաղուած կը տեսնուէին բարձուած սալակներ և կառքեր՝ որոց տէրերն ոգի ի բռին փախած էին։ Մագաղոցաց սալլեր մօվի, կաթնավաճառաց սալլեր կաթի թակոյներով և կուժերով բարձուած, ածուխի կառքեր, նպարավաճառաց սալլեր և փողոցի կառքեր հաղարներով կը տեսնուէին ձեան մէջ կէս թաղուած, ոմանք գլխիվայր շրջած և ալլք փողոցներու բերան իրարու պատնէշ կեցած։ Այդպանալէ շատ առաջ փողոցի հանրային կառքերն ստիպուեցան դադրեցուցնել երթեւեկութիւն։ Առաւօտուն բաղմութիւն մարդկան որ փորձ ըրին իրենց գործի տեղերն երթալ, տեսնելով գետնի վրայ ճամբաները խափանուած, լցան գետնէն վեր շինուած երկաթուղեաց կայարանները, սակայն այն կառաչուերը թէ՛ սակաւաթիւ էին, եւ թէ կ'երթեւեկէին սովորականէն շատ աւելի յամբ ու ցանցառ։ Վերջապէս ձիւն ու փոթորիկ անկարելի ըրին նոյն իսկ գետնէն վեր ճամբաներու վրայ բանող կառաչուեաց յառաջխաղալն, և սկսան յուզման և անձկութեան տեսարաններ։ Կառաչուերէն ոմանք կայարաններ հասնելէ առաջ ճամբուն վրայ փակուած մնացին, և ճամբորդներուն կարելի չէր ուրիշ կերպով դուրս ելնել, բայց միայն բարձրով գետնէն տասնաւոր կանգուններ բարձր նեղ, լպրծուն և ահաւոր շաւիղներու վրայ մինչեւ կայարանները։ Կանայք կուլային կ'ողբային, արք նզովք և անէծք կը կարդային։ Այլերէն շատեր իրենց վերարկուները հանեցին, ցուրտէն կէս սառած կիները պաշտպանելու։ Հուսկ ուրեմն երկար սանդուղներ բերուեցան գետնէն վեր կառքերու մէջ փակուած խեղճ ճամբորդները վար իջեցնելու։ Կ'ըսուի թէ սեւամորթ մը՝ որ առաջին սանդուղը բերած էր, իւրաքանչիւր ճամբորդէ 25 սենտ առնելով 100 թալէր շահած է մէկ ժամու մէջ։

Քաղաքին վերի մասէն վարի մասն երթալու համար քալելէ զատ ուրիշ միջոց չէր մնացած, և քանի մը ոտք ձիւնով ծածկուած փողոցներէն քալելու համար մեծ զօրութիւն և բաղութիւն պէտք էին։ Փոթորկին հետզհետէ այնպէս սաստկացաւ որ մարդիկ փողոցներու մէջ իրենց ճամբաները կորուսին։ Երկինք մթագնեցաւ և որոտաձայն ամպերէ լսելի կ'ելլար ահաւոր մռունչ։ Հողմը կը շնչէր ժամը 62 մղոն արագութեամբ, և կէս օրէ ետքը ժամն 3ին ըստ Ֆարէնհայթի ջերմաչափի սընդիկը դէրոյէն 11° ասոիճան միայն վեր էր, այսինքն ըստ հարիւրամեայ ջերմաչափի դէրոյէն աւելի քան տասն աստիճան վար։ Փողոցներու մէջ աղտաալի արկածներու համաւներ և զրոյցներ կը լսուէին բերնէ բերան—Պրոտուէյ մեծ Պողոտային մարդիկ ցուրտէն սառած, վիցերորդ Ավընիւի վրայ գետնէն վեր ճամբէն կառաչու մը լի ճամբորդներով գետին նետուած. ուրիշ երկու կառաչու երրորդ ավընիւի վրայ իրարու զարնուած, մեռանիսգ մը սպանուած և չատ ճամբորդներ վնասուած և վիրաւորուած,—դիքադրաբար այս վերջինն զրոյցն ստոյգ եւաւ։ Բայց տեսարանաց տեսարանն էր տագնապն ու ճիգն այն Նիւ Եորքցիներուն որ իրենց գործի տեղերն երթալու համար ճամբայ ելած էին քալելու և չէին կրընար չարունակել իրենց ճամբան։ Առեւտրական ընդարձակ և պալատանման շէնքերու դէմ ձիւնի կոյտեր դիզուած էին։ Ձիւնով փակուած էին դռներ ընդ որս կը մտնէին կ'ելնէին ամեն օր հաղարաւոր յաճախորդներ։ Հետի քալողներուն տարօրինակ զգեստներն Եւրոպայի մայրաքաղաքաց բարեկենդանի տեսարանները կը յիշեցուցնէին։ Դէր մարդիկ իրենց տաքատներուն վարի ծայրերը չուաններով կապած էին ձիւնն իրենց սրունքներէն դուրս պահելու։ Նիհար մարդիկ գուլպաներ հագած էին իրենց կոշիկներուն վրայէն։ Հարիւրաւոր այրեր և կիներ իրենց թաշկինակներուն մէջտեղէն ծակեր բացած էին, և զանոնք կը գործածէին իբրև երեսաց դիմակ։ Երբ մէկը կ'ուզէր փողոցին վրայ ուրիշի մը հարցում մ'ընել կամ բան մ'ըսել, բոլոր ձայնովը պոռալու կանչելու էր որպէս զի լսելի ըլլար։

Մարդիկ որոց ձեռուընէրն և ոտուընները թմբրած և ընդարմացած և որոց երեսները ցուրտէն կապուտցած էին, մինչեւ իրենց արմունկները ձեան մէջ թաղուած կ'ելնէին կ'իյնային և չէին գիտեր թէ խնդալու կամ նզովելու էին։ Երբ աղջիկ մը գետին կ'իյնար կամ փոթորկէն կը նետուէր մէկ կողմ, միշտ պատրաստ կը գտնուէր դիւցազն մը զնա վերցունելու կամ անոր օգնելու։ Վաճառատուներէն անոնք որ մեծ դժուարութեամբ բացուած էին, կէսօրէն ստիպուեցան փակուիլ, հեռագրական լուրեր ցրուող պատանիք ամենէն աւելի նեղուեցան, շատեր անպէս ցնաստուեցան ցուրտէ որ հարկ եղաւ հիւանդանոցներ փոխադրել զանոնք։ Տեղափոխութեան ամեն միջոց խափանուած էր, և հեռագրական լուր կամ նամակ ցրուող պատանեաց մէջ յանդգնագոյնները միայն կրնային խիզախել սաստկաշունչ և բարեր հողմոյն դէմ, բայց ոչ առանց վնասուելու։ Տարօրինակ էր տեսնել ասդին անդին մանաւոր կառաց վարիչներ որ մեծ վարձու խոստումէ հրապուրեալ կ'աշխատէին հարուստ անձեր փոխադրել մանաւոր տեղեր, բայց փողոցներու մէջ կորուսած էին իրենց ճամբան։ Քաղաքին արեւմտեան կողմը Բանկերերերորդ փողոցին վրայ բուքն ու ցուրտն այնպէս սաստիկ էր որ մարդիկ 10 15 քայլ հեռուն չէին կրնար տեսնել, և հոն ձիւնէ բլուրի մը վրայ խոշոր գրերով նշանատախտակ մը գրուած էր սա խօսքերով։

«ԿԱՐԵՒՈՐ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Այս է Բանկերերերորդ փողոցը։»

Բոլոր գինետուները մինչև բերանը լցուած էին. կէսօրէն քիչ ետքը գինետուններու մէջ պատրաստ գտնուած գարեջուրի բոլոր ամբարն սպառած էր։ Պանդոկներու մէջ պարապ տեղ մնացած չէր, և հազարաւոր հիւրերը դռներէն ետ ճամբուեցան։ պանդոկներէն ոմանց մէջ մինչեւ իսկ գետնի վրայ ննջելու տեղ չկար։ ոստիկանութեան պահակներն ու կայանները լցուեցան անտուն անքնակարան մարդերով։ Համառօտիւ, Մարտ ամսոյ 12րդ երկուշաբթի օրն և գիշերն էին այնպէս որ միշտ պիտի յիշուին ցորչափ կ'ապրի ներկայ սերունդը։

Թէ ո՛րչափ մեծ եղած է Նիւ Եորքի կորուստը՝ կարելի չէ հաշուել այժմէն։ Երբ մարդ կը տեսնէ ոստիկաններ որք ցուրտէն անզգայ լինկած այրեր և կիներ կը կրէին իրենց ուսոց վրայ մինչեւ իրենց մէջքը ձեան մէջ թաղուած, կրնայ երեւակայել զընդարձակութիւն աւերածոյն յերեսաց այս ահաւոր փոթորկին։

Այս փոթորիկը կուտայ սա դուռը թէ նոյն իսկ քաղաքակրթութիւնը բոլոր իւր ոյժերովն և գրեթէ անսպառ միջոցներովը տկար է բնութեան հզօր զօրութեան դէմ, և թէ մէտեորաբանական գիտութիւնն, որչափ ալ յառաջադիմած է վերջին ժամանակներու մէջ, չկրնար տակաւին նախապատրաստել Նիւ Եորքի նման մեծ քաղաք մը աղետալի արկածներու դէմ։

Նիւ Եորք կը ներկայացուներ պատկեր Պոմպէիի, լաւայի և մոխրոյ կոյտերու տակ թաղուած այն հռովմէական քաղաքին որոյ աւերակներն հիացմամբ այցելեցի իբր չորս տարի առաջ։

Կ'երեւի թէ այս փոթորիկն սկսած էր անցեալ ուրբաթ օր ի Տաքօթա, զոր Ամերիկացիք կը կոչեն «Պլիզարդի (փոթորիկի և մրրկի) Նահանգ»։ Տաքօթայէն դէպ հիւսիս արշաւեց ձիւնով և բուքով, և դէպ հարաւ գնաց տեղատարափ անձրեւով։ Հողմոյն սաստկութիւնն աւելցաւ որչափ առաջ եկաւ դէպ ի հիւսիս, և երբ հասաւ ի Նիւ Եորք՝ մոլեգնութիւնն ի ծայր հասած էր։ Բեւեռական դիշերի մը իրական պատկերը տեսանք, եւ Բաթակոնիոյ ամայութիւն տիրեց միշտ գործող, միշտ շարժող և փողոցներէն դիշեր ցորեկ մարդկային հեղեղներ հոսեցնող այս մեծ քաղաքին վրայ։ Նիւ Եորք անձնատուր եղաւ, այո՛, առանց պայմանի անձնատուր եղաւ Պլիզարդի։

Պրուքլինի և շրջակայ միւս քաղաքներու մէջ ևս ամէն տեսակ գործ, կրթական, քաղաքային ու ընկերական գումարումներ, չուչոյ և ձիու զօրութեամբ գործող հաղորդակցութեան և տեղափոխութեան միջոցներ կեցան դադրեցան։ Մերագոյն բնակիչք այս կողմերու չէն յիշեր նմանօրինակ փոթորիկ և բքաբեր ձմեռն։ Ուրիշ քաղաքներու մէջ ևս նամակ ու հեռագրական լուր ցրուող պատանիք և մարդիկ փողոցներու մէջ ցուրտէն նեղուած և կէս սառած վիճակի մէջ գտնուեցան։ Նիւ Եորքի նահանգը գէթ այս անգամ փոքրով հասկցաւ նեղութիւնն Արեւմտեան նահանգներու բնակչաց որք յաճախ ենթակայ են այսպիսի փոթորիկներու։

* * *

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱՐԱՆ
ՎԵՐՋԻՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆՔ
ՈՒՍՈՒՄՆԱՒԱՐՏ ԿԱՐԳԻՆ

28 ՄԱՐՏ—13 ԱՊՐԻԼ

ԿԱՐԳԱՑՈՅՑ

Մարտ 28.—Ուսողութիւն, (Երկրաչափութիւն, Գրահաչիւ, Եւանկիւնաչափութիւն, Մեքենագիտութիւն եւ Նկարագրական Երկրաչափութիւն), Աստեղագիտութիւն։

Մարտ 30 Դշ.—Պատմութիւն (Ընդհ. և Օսմանեան), Աշխարհագրութիւն։

Ապրիլ 1 Ուր.—Թուրքերէն, Արաբերէն, Պարսկերէն և Գրականութիւն։

Ապրիլ 3 Կիր.—Ֆրանսերէն և Գրականութիւն։

Ապրիլ 3 Դշ. — Բնական գիտութիւնք (Բնագիտութիւն, Տարրաբանութիւն, Բուսաբանութիւն, Երկրաբանութիւն եւ Հանքաբանութիւն)։

Ապրիլ

PAPIER FAYARD ET BLAYN

ՎԱԹՍՈՒՆ ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ կը հաստատէ անոր գեղաղանցութիւնը՝ բժշկելու համար Ցոչացու�ները, Վէրերը, Անյուցերն, Հարբուխները, Կուշտերը եւայլն։ Գինն է 1 ֆրանք։ կը գտնուի ամեն Դեղավաճառաց քով։ Դիմել առ Բարիզ, Սէն-Մէրէի փողոց, թիւ 30։ 1326

Ա.ԶԴ

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՈՒՑ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Կայսերական կառավարութեան որոշմամբ և օսմ. Հանր. Պարտուց վարչութեան համաձայնութեամբ, կը ծանուցուի այն անձանց որք Օսմ. Հանրային Պարտուց արժէթղթեր ունին՝ 1881 դեկտեմբեր 8|20ի կայսերական հրովարտակին մէջ որոշուած, ի բաց առեալ Ռումէլիի երկաթուղեաց արժէթուղթերը, թէ այն արժէթուղթք որք մինչեւ 1883 մայիս 1|13 Արձանագրութեան և Միացման չներկայացուին, չեղեալ պիտի նկատուին։

Բամազան արժէթղթերն որք կայսերական հրովարտակին Ե. յօդուածին համաձայն չեղեալ պիտի նկատուէին մինչեւ 1887 դեկտեմբեր 8|20, վերոյիշեալ կարգադրութեան շնորհիւ՝ միւս արժէթղթոց որուած պայմանաժամն ունին։

Արժեւորաբար կը հրաւիրուին հարկ եղած ձեւակերպութիւնները կատարել Օսմ. Կայս. Պանքային մէջ ի Կ. Պոլիս, մինչեւ 1|13 մայիս 1888։ 1410

Ա.ԶԴ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻ

Կը ծանուցուի Ռումէլիի երկաթուղեաց արժէտեալց թէ 1873 ապրիլ 1 ի և հոկտեմբեր 1 ի անվճար մնացած կտրոններն 1888 ապրիլ 1էն և հոկտեմբեր 1էն առաջ պարտին ներկայացուիլ Օսմ. Կայս. Պանքայի Պոլսոյ գրասենեկաց։ Այս պայմանաժամն յետոյ այդ կտրոնները չեղեալ պիտի նկատուի ի նպաստ Գանձուն, ըստ այն օրէնքին որ կը վարէ Օսմ. Հանր. Պարտուց Մայր-հաշիւը։

Նոյնպէս, 1872 հոկտեմբեր 1ին և դեկտեմբեր 1ին եւ 1873 փետրուար 1ին, ապրիլ 1ին և յունիս 1ին չհանած արժէթուղթերն, որք 1888 ապրիլ 1էն, յունիս 1էն, օգոստոս 1էն, հոկտեմբեր 1էն եւ դեկտեմբեր 1էն առաջ չներկայացուին, չեղեալ պիտի նկատուին ի նպաստ Գանձուն։

1531

60 ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ
ՄՈՐԻՍՈՆ ՄՈՒԼԷՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ
Թիւ 1 և 2

Բնական նիւթերով չինուած մաքրողական դեղ մ'է որ արիւնը կը մաքրէ, կը բուժէ արեան եւ ստամոքսի հիւանդութիւնները, կը ջնջէ պալարները։ Գինն է 2 ֆրանք։

Մէն մի տուփի վրայ պահանջելու է բուտորագրութիւնն եւ ՄՈՒԼԷՆԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ անունը։

ՄՈՒԼԷՆԻ ԲՈՄԱՏՈՆ (2 Ֆրանք) եւս կը բշկէ մորթի բոլոր հիւանդութիւններն։

Բարիզ, Լուի լը Կրան փողոց, 30, եւ բոլոր գլխաւոր դեղատանց մէջ։ 1520 10—13

Կ. Զ Մ Ա Տ Ո Ւ Հ

Ի ՊԱՅՊՈՒՐԴ ՀԱՄԱՐ

ՅԻՒՆ ԱՆՁԸԼԱՐ ԵՕԳՈՒՆԵՐԻ Կ. ՊՕԼԻՍ

Յ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ

Սոյն կաղնատան մէջ կան Եւրոպական նորընտիր և կատարելագործեալ մեքենայներ որոնցմով կը կազմուին և կը յօրինուին

ԶԱՓԱԼԻՐ ԳՆԵՐՈՎ

ԳԻՐՔԵՐ գեղեցիկ և հաստատուն
ՏՈՒՄԱՐՆԵՐ, վաճառականաց եւ
ԱՆՑԵՏՈՄՈՒՆԵՐ, խիստ մաքուր և ընտիր։

Ցանկորոշաց դիւրութեան համար կազմատուած ունի իրեն կցուրդ վաճառատուն մը թիւ 27 Ֆինճանճլար-Եօգուչը, ուր կընդունուին յանձնարարութիւնք և ուր կը վաճառուին նաեւ գրագրական ամեն տեսակ պիտոյք, ինչպէս թուղթ գրչ, տուփարք, պայուսակ, գրապանակ եւն։

756

ԵՐԹԻՒՆԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՐԴԻ ՇՈՓԵՆԱՒՈՒՑ
ԸՆԴ ԵՎ ԱՐՏԱՔՍ, Կ. Պոլսոյ և Օթէսայի

ԹՈՎՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ
ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թանոյ	Անուանք	Թանոյ
Ալբանիա	2,000	Լիբանան	4,500
Ամերիկա	3,000	Պարսկաստան	4,300
Արաբիա	1,300	Պարսկաստան	2,500
Գերմանիա	3,500	Պիրմա	2,000
Գերմանիա	3,200	Ներ	2,000
Գրամ	2,000	Թեքսաս	5,000
Գէյրա	2,600	Ռուսիա	3,000
Գալիցիա	2,500	Օգրանդ	1,500
Գասպրա	2,400	Օգաս	2,000
Գաստ	2,000	Բասրէնիք	1,200
Գոմ	2,700	Բալերմ	3,200
Գիրա	2,500	Գասգեր	1,700
Ցանկ	1,800	Գիրգ	2,800
Լուսիտ	2,600	Լիսաբոն	1,400
Տրապ	2,600	Բինոպոլ	2,200
Քալլան	800	Բրլիս	3,000
Քիրա	1,700	Բոմպան	5,500
Նիմանիա	1,600	Բոմպէ	3,500
Կարիբէ	5,500	Նայերոս	1,000
Կիդանա	2,200	Նարգէ	2,000
Կոզ	1,800	Սիլիգի	2,000
Կրանա	2,200	Սարէնգ	1,300
Ղանկ		Տրաստ	1,200
Հերս	3,000	Ֆիլիպին	3,500
Հիսպանիա	3,000	Թիւնէր	1,300
Հիմալիերդ	1,200	Թալիան	2,800
Հիս	2,300	Քանգէ	3,600
Քեզ	2,500	Եգիպտոս	1,300
Քոքա	2,200	Զէրս	3,000
Լէ	2,900	Զէրս	4,100

Պէրլինս չոգենաւը, նաւապետ Տէնիսըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն ատ հասած, պարպած և Օտեսա ուղեւորած է։

Ռուսս չոգենաւը, նաւապետ Նիշ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն, եւ Անվերջն մեկնած է ամսոյս 18ին և Ապրիլ 7ին ատ կ'սպասուի։

Բալէրմօ չոգենաւը ընդհանուր վաճառքով սպասի կը բեռնաւորի ի Հըլ։

Ուղեւորներու համար ամեն դիւրութիւն կընդունի։

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ
Ֆ. ՀԻՒՏ ԵՒ ՈՒԻՆ
Գործակալք
Թիւ 87-13, Բիւլիւք Միւէթ
1601 Խան Ղալաթիա

ՄԱՍ
ՇՈՒՆԵԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
ԼԻՎԷՐՊՈՒԼ և ՄԱՆՉԷՍԹԷՐԻ ԳԼԽԱՒՈՐ ԲԱՆԿ
ՀԱՆԴԵՍԱՒՈՐ

Անուանք	Թանոյ	Անուանք	Թանոյ
Բանգալոր	4200	Սիֆիլ	300
Ֆերոս	4000	Օսայրիս	30 0
Օսմանիի	4000	Ներթիս	3000
Մեսոպոտամիա	3250	Բէրա	3000
Թիպս	3250	Լօրիս	800
Մոգիսայա	3250	Օրինա	800
Պարսկիա	3250	Թեսալ	700

Սֆինքս չոգենաւը, նաւապետ Նէյլ Նիքոլայէֆ, ատ հասաւ եւ ի մեծաց Լիվերբուլէն պիտի երթայ ուղղակի։

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՅԻՇՄԱ ՄԱՍ և ԸՆԿ
1591 Եղ. Ֆէյսլ Եաբիդ, Լիվերբուլ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԴԵՂՕՐԷԻՑ

Ժ. ԱԼԷՔԵԱՆ

Մատակարար Օսմանեան Ծովային Նախարարութեան

Երկու տարիէ ի վեր վաճառատունս փոխադրած եմ Եէնի Ճամիէն Պահճէ Գաբու ճէլալ պէյ խանի տակ թիւ 2 մեծերանոցը։ Այն միջոցին մէջ վաճառատունս իւր դասակարգին մէջ առաջին կարգի եւ ամենաճոխ վաճառատուն մը ընելու համար ամեն ջանք եւ զոհողութիւն չեմ խնայած։ Դիմողք խիստ գոհ պիտի մնան վաճառաց մաքրութենէն եւ գներու չափաւորութենէն։ Կոնդանուի Գազդիոյ, Անդղիոյ եւ Գերմանիոյ հռչակաւոր տանց դեղօրայք, մեծ քանակութեամբ Լօմպառատայի եւ Բելեմիյէի սիրոփամ ար բինին, Նորվիկիոյ զուտ ձկան իւղ, Գաղղիական եւ Անգղիական պատրաստ դեղօրայք (Spécialité), փորձարանաց համար բիմիական գործիքներ, որք իրենց տեսակին չատութեամբ բոլոր Պոլսոյ մէջ գտնուածները կը գերազանցեն, ոսկերիչներու եւ կրվանորլասթիի համար պէտք եղած գործիքներ եւ դեղեր, Քոնեաքի համբաւաւոր տանց քոնեաքներ, Պորտոյի եւ Մալագայի գինիներ, մեծ քանակութեամբ եւրոպական հանգային ջուրեր, ռուլիշներու համար նիբել եւ անթիմուան, վիրաբուժական քառչուքի վերաբերեալ ամեն տեսակ գործիք։ Դեղարանայ մէջ գործածելի պիտոյք, պարապ շիշեր որք մեծ քանակութեամբ կը ծախուին, հայանեիական (Anticeptique)ի մէջ ծոցով պատրաստուած Լիսթէրի բամպակներ, եւ այլն։

Ամեն կողմէ յանձնարարութիւնք կ'ընդունուին եւ ուղղակի կը ղրկուին։ Մեծ հոգ եւ խնամք կը տարուի հեռաւոր տեղեր երթալիք տարանց պատեղման, ինչպէս յաճախորդաց փորձով տեսած են։

Վաճառատանս մէջ կը գտնուի Եւրոպայէն յատկապէս բերուած ծառոց պատուաստի համար պատրաստ խիս (մաճուն) որ մեծ ծառայութիւն կ'ընծայէ պարտիզպանաց եւ պարտիզպարաց։ 1669

ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՄՆԵՐՈՒ

Ա. Լ'ԷՍՔԻԻԼԱԲ

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԵՐԻԶՆԵՐ
Կ Ա Մ
ՓԱՑՏԻ ՄԱՆԱՏՈՑԷ ԿԱՊԵՐ
ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ

Կառավարութենէն արտօնեալ Ֆրանսայի եւ օտար երկրաց մէջ
Ցանմնարաբեալ բոլոր բժիշկներէն

Այս կապերն յարմարագոյն դատուած են թէ բժիշկներէն և թէ զայնս գործածող կիներէն։

Այս նոր կապերուն առաւելութիւնն են.

1. Մեծելու հոլոր կարողութիւն, այնպէս որ մէկ կապ մը կը բաւէ այնտեղ ուր առաջ բազմաթիւ կապեր անհրաժեշտ էին։ (Փայտի մանածոյն իւր ծանրութեան 12 անգամը կը ծծէ։)

2. Փայտեայ մանածոյին մանաւոր յատկութիւնն է հականեխութիւնը։

3. Կապը միշտ թեթեւ է և հանապազ առաջնորդ ու կոչուղ կը մնայ։

4. Հեղուկ տարրերը կարենալով ազատորէն շրջիանալ, միշտ չոր կը մնան գործողութեան միջոցին։

5. Այս կապերը դիւրաւ կրնան գրուիլ և հանուիլ։ Կը բաւէ թեւոտրաի գօտին անցուցնել կամ ժապաւէնով մը կապել երկու ծայրերէն։

6. Այս կապերուն ԶԱՓԱԼՈՒՆՑ ԱԺԱՆՈՒԹԵԱՆ պատճառաւ կարելի է մէկդի նետել զանս գործածուածներն յետոյ, որ հերմակեղէնի մաքրութեան և խնայողութեան տեսակէտով շատ կարեւոր է։

Կ. Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղիքն են Դեղարան Տէլա Ռուտա, Ֆոթիուս Սբլավոյ, Ֆրանսուա Քանզուբ, Բրիտանական դեղարան և Պ. Անտոյ ատիտէս, (Բերա), Ս. Դիմոյ արիատէս, Թիթոս և Աբէսթ որիտոս (Ղալաթիա), Տ. և Մ. Մէզիքի, Ժ. Աբէլ (Պոլիս)։

Պ. Է. Հարդմանի և Քիսլ Նկի գործարանն ի Հռէնէլիզ՝ մասնաւորապէս կը յանձնարարուի բժշկաց և դեղագործաց՝ իւր վիրաբուժական զանազան կերպասներուն, բիմիական այլ և այլ պատրաստութեանց համար, ինչպէս և վիրաբուժութեան և դեղագործութեան մէջ գործածեալ զանազան առարկայից պատճառաւ։

Այս բոլոր նիւթերը կը գտնուին վերոյշեալ դեղատանց մէջ։

Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործատարն է Ֆէլիքս Պէլիս, Ֆրնտրգլեան խան, Պոլիս։ 1316 20—26

ՖՐԱՆՔՕ-ՀՕՆԿՐՈՒԱԶ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԻՍՊԻՍԱԲԷՍԹ
ՀԱՆԴԵՐՁ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՄԲ

Արտօնեալ դրամագլուխ	20,000,000
Գանձեալ »	10,000,000
Մահուան արկածից դէմ պահեստի	12,000,000

Արեւելից Տնօրէն. Մ. Լօմէն Բարաբար
» լիազօր գործակալ և քննիչ. Մ. Նալարէթ Եազըճեան
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԴԼԽԱՒՈՐ ԲԱՂԱՔԱՑ ԴՈՐԾԱԿԱԼՔ

Տեարք Պալէօղեան և Պալքճեան Զմիւռնիա. Գասպարեան և Տաճիմայեան Ատանա. Գ. և Ս. Սերթեան Հալէպ. Բ. Շերէֆէտտին և Տերունեան Ատալիա և Սպարթա. Սիմէօն Տէլիբաշեանի օղլու Քոնեա, եւն եւն։

Ֆրանքօ-Հունգարական կենաց անանուն ընկերութիւնը խիստ դիւրամատչելի պայմաններով մահուան դէմ ապահովութիւններ կ'ընդունի, նոյնպէս փոքր տղայոց և աղջկանց ի չափահասութեան վճարելի պայմանաւ։

Աւելորդ կը համարինք ցուել թէ ամէն ընտանեաց և զուակաց տէր անձանց իրր նուիրական պարտականութիւն մ'է տարեկան փոքրիկ զոհողութեամբ մը իւր կեանքն և իւր զուակաց ապագան ապահովել, կամ ի ծերութեան օրերու և կամ յետ մահու իւր սիրելի կինն և զուակներ, աղքատութեան սոսկալի ճիրաններէն հեռի պահելու համար։ Ասոնց հասարակութեան լուրջ ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք Ֆրանքօ-Հունգարական ընկերութեան չափաւոր պայմաններուն և վիճակահանութեան մասնաւոր տեսակներուն որ մէն մի տարի Պիւտապէշթի մէջ ի ներկայութեան կայսերական պաշտօնէից տեղի կունենան, մէն մի չահող թիւ 100 անգիական ոսկի չահելու պայմանաւ։

Աւելի ընդարձակ և կարեւոր տեղեկութիւններ ստանալու համար պէտք է դիմել առ վարչութիւն։ Ամեն լեզուէ յայտարարութիւնք ձրի կը տրուին։

Գոհութեամբ կը ծանուցանենք յարգոյ հասարակութեան թէ, ընկերութեանս 1885 յունվար 1էն մինչ 1886 տարւոյն յունվար 1ի ընդհանուր գործողութեանց հաշուեցուցակին, (Զաւերշեալ Ասորիոյ-Հաճեթարական կոտորածներու նեղութիւն քաշողաց նպաստաբերութեան) պահեստի գումարին վրայ 2 միլիոն ֆրանգի պատկառելի գումարի մը յաւելում գոյացած է, որով անցեալ տարւոյն 10 միլիոն պահեստի գումարը ներկայիս 12 միլիոն է։ 654

HUILE DE FOIE DE MORUE DÉSINFECTÉE de CHEVRIER

ՇԵՎՐԻԷԻ ՄՈՐՈՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂ ՋՏՈՒԱԾ

Առաջնակարգ դեղագործ ի Փարիզ, ասպետ Պատուոյ Լեգէոնի, վարձատրեալ Բ. կարգի Մեճիտիէով, ֆօմանդոր Իզապէլլա-Գաթոլիք պատուանշանին։

ՁԵՐՄԱԿ ԵՒ ԹՈՒԼԻԿ

Մորիւ ձկան իւղը խայծդանով զտելով, Պ. Շեվրիէ այդ հեղուկին տուած է ախորժելի համ և հոտ, միանգամայն աւելցնելով անոր բուժիչ յատկութիւնները։

Այս դիւտին պատճառաւ հնարիչը մեծամեծ վարձատրութիւններ ստացած է, միտալ և պատուոյ վիպայեան։

Ամբողջ աշխարհիս բժիշկք կը նախադասեն զայն ամեն տեսակներէն։

ԵՐԿԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Պ. Շեվրիէ իւր գիւտը կատարելագործած է գրեթէ մը ֆէրով Մորիւ ձկան երկաթախառն իւղ մը պատրաստելով։ Հաճկան այս յաւելման, իւղը դիւրաւ կը մարսուի և բնաւ պնդութիւն չպատճառուեր։ Ուստի նախընտրելի է միւս բոլոր երկաթախառն պատրաստութիւններէն և յաջողութեամբ կը գործածուի Թոքախտի, Պրոնշիթի, Վատութեան և Խոլի համար։ Մանաւանդ կը յարմարի տկարակազմ անձանց։ 711

Ընդհ. մթերանոց, Կեդր. դեղրն. Ն. ԹԼՕՅՈՒՏԷՍ, 244, Մեծ փողոց Իներայի, Կ. Պոլիս
Մթերանոցն դեղատան մէջ կը գտնուի նաեւ Շեվրիէի կազմուրիչ ԳՈԳԱՑԻ ԳԻՆԵՆ։

La Compagnie d'Assurances La Mannheim
ET
La Compagnie de Ré-Assurances de Mannheim

Ի ՄԱՆՀԱՅՄ

ԸՆԴԴԷՄ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՎՃԱՆԳԱՑ

Ամբողջ դրամագլուխ	12,500,000 ֆրանք
Պահեստի »	2,825,000 ֆրանք

Կ'ապահովագրուին դրամ, թանկագին մետաղ, արժէթուղթ, գոհարեղէն եւն պարունակող ծրարներ, որք յանձնուած են ամենազգի թղթատարական վարչութեանց կամ փոխադրութեան ընկերութեանց։

Վերոյիշեալ ապահովագրութիւնք կը կատարուին La Mannheim Cº d'Assurances et la Cie de Ré-Assurances de Mannheim ընկերութեանց կողմէ որք ի միասին ունին 30,500,000 Ֆրանք։

Կ'ապահովագրուին չոգենաւով, երկաթուղւով առագաստանաւով փոխադրուած ապրանքներ։

Գիները չատ չափաւոր են և պայմանները չատ ազատ։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել առ
Տ. ԼԷՊԷ ԵՒ ՎԻԳՈՐ ՈՐԴԻ
1132 Ընդհանուր Գործակալք ի Կ. Պոլիս՝ այլ երիս Ընկերութիւն։

ԳԱԴՐԱՄԻՆԱՅԻ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐ

Այս դեղ կը ներկայէ այս վերջին տարիներս բժշկութեան մէջ եղած մեծագոյն գիւտը։

Տոքթոր Ա. Պէրթէլլի Նորվեկիոյ պարզ խայծդանէն հանած է մասնաւոր բաղադրութիւն մը, զոր Գադրամինա կոչած է։ Այս բաղադրութեամբ պատրաստուած դեղահատներն ապահովապէս կը բժշկեն քիչ ժամանակուան մէջ բոլոր հիւանդութիւնները, ինչպէս

ՀԱՁ, ԽՈՉԱԿԱՏԱՊ, ՊՈՈՆՇԻԴ, ԹՈՔԱՑԱՒ, ՀԱԲՐՈՒԽ, ՇՆՉԱՐԳԵԼՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՊՆԵՔ ԵՎ ԹՈՔԱԼՈՏ։

Շատ դիւրաւ կը գործածուին եւ ախորժ համ մ'ունին։ Տղաքներն անգամ դիւրաւ կը գործածեն զայնս և անոնց վրայ արտասովոր կերպով կը ներգործեն։ Մարսողութիւնը կը դիւրացնեն։ Բոլոր բժիշկք ջերմապէս կը յանձնարարեն զայնս եւ Կալֆէր որ Ալեքսէր, Ուրէնշլ Գերնէլ որ Ֆոռնի, Կ-ղէր Մեռնէլ որ Մէլոն, Ուբլիա՝Իպէլեն է Ռիհաբէտէրէ, Ժոսոնալ Ենպէնհաֆէնալ որ Սէերբոն (Նարբոնի) գովեստիւբ խօսած են նոցա վրայ։ ԻՏԱԼԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ բժիշկ ՍԱԼԻՈՆԷ անբարդ ատեի դարման կը հանչակէ այս դեղահատներն եւ Բավիայի համալսարանէն Բ.Ոֆ. ԼՈՆԿի կ'ըսէ թէ անժխտելի ապրուութիւն մ'ունին։

Նաեւ ապահովապէս կը բուժեն միզանցքի եւ աղեաց բորբոքումները։

Բոլոր աշխարհի մէջ արտօնեալ են։

Ի Կ. Պոլիս ընդհանուր կեդրոնատեղին է Գ. Ժոլիէ Պորէնէ, Երկանճըլար փողոց, 69, Ղալաթիա։ կը գտնուի նաեւ հետեւեալ դեղավաճառաց քով, Ժ. Սէքքեան, Պ. Ալեսոց սարատէր, Բ. Աբէլի (Վէլիդ), Գանզոր եղբարք, Ս. Գասդորատէս, Ֆ. Գոնսոլի, Քայրի, Քիւչիւքեան եղբարք, Ա. Լէվքաբ, Մարանդի եւ Սէրկիսարիս (Մատէլլա), Ս. Սոֆրոնիատիս, Ֆ. Սոկիանի, Լ. Վարթալիդի, Ժ. Ֆանլի, Էմմ. Գարուանա, Ժորժ Ֆիլերի, Հէնրի Օգդոնի։

Պահանջել գործարանին վերոյդրեալ նշանը եւ ստորագրութիւնը։

Տուփին գինն է 12½ ղրուշ։ 1244

«Գադրամինա Պերդէլլիի դեղահատները շատ լաւ արդիւնքներ առած ինձ շրջապոզի հիւանդութեանց, ինչպէս եւ թոքային հարբուխներու դարմանման մէջ։ շատ ազդեցիկ լինելէ զատ, այդ դեղահատներ ախորժ եւ անուշաբոյր համ մ'ունին։»
Տր. ԵՈՀԱՆ ՄԱԼԼԻ
Բժշկապետ Աւստրեա-Մաճառ հիւանդանոցին

«... ժամանակէ մը ի վեր կը գործածեմ այս Գադրամինա Պերդէլլիոյ դեղահատներն, եւ անոնց մեծ ազդեցութիւնը հաստատած եմ թոքային հարբուխներու մէջ։ Միզանցքին բորբոքմանց եւ պարբերական սերմնաթափութեանց մէջ, շատ լաւ արդիւնքներ առած են ինձ...»
Տր. Ա. ՄՈՐԴՄԱՆ
Կ. Պոլիս, 20 Յունվար 88 Դարթալ փողոց, 7, Բ...

ԱՊԱՀՈՎ ԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆ

ԶՂԱՑԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Ս. Դուիտոնեան պար.—Լուսնոտութիւն—Այդ անդամալոյզ—Լիւանդութիւնք ուղղի և ողղածոյի ջղաձգութիւնք, գլխու պտոյտք, ջղային տագնապք, ջլացմունք, քնատութիւն, ուղղային բորբոքում, սերմնաթափութիւն

ՍԻՌՕ ՀԷՆՐԻ ՄԻԼՈՒ միջոցաւ

Քիմիապէս մաքուր բրոմասիոնի պոտմիւրով

15 տարուան ԱՊԱՀՈՎ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ Փարիզի Հիւանդանոցաց մէջ գործածութեամբ։
Շատ կարեւոր տեղեկութիւնք կը տրուին փափաքողաց ձրիաբար

Հէնրի Միւռ, ի Բոն-Սէնդ-Էսբրի (Ֆրանսա)

Մեծաքանակ կը վաճառուի ի Դեղագործական Մթերանոցն, 35, Ղալաթիոյ Մեծ փողոց, Կ. Պոլիս։
Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղարանաց մէջ։ 316

ՇԻՐԲԻԹԻ ԽԱՅՐԻՅԻ

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ 664

1888 ՄԱՐՏ 1 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՅՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

Վաղորդեան էջնող ջրգնացներ

1 — Արեւավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.
1 — Եէնիմ. Մեղ. Պէշիւք. Թարպ. Եէնիք. Մթէն. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք Արեւվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ
1 — Վանիք. Զէնկէյ. Պէյլեր. Գուզկ. Գապամ.
1 — Պէյդ. Բաշպա. Զուպ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զէնկէյ. Պէյ. Գուզ.
2 — Եէնիմ. Մեղպ. Պէշիւքտ. Թարպ. Եէնիք. Մերկ. Ր. Հիսար Պեպէք Արեւվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք.
2 30 Գավաղներ Մեղարպ. Պէշիւք. Թար. Պէյդ. Բաշպա. Զուպուգլը Գանլը. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զէնկէյլ. Պէյլեր. Գուզկ. Իսկիւսար
3 — Եէնիմ. Մեղարպ. Պէշ. Թար. Եէնիք. Մերկ. Ր. Հիսար Պեպէք Արեւվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշ.
4 15 Պէյդպշ. Բաշպա. Զուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիք.
4 45 Եէնիմ. Մեղպ. Պէշիւք. Թարպ. Եէնիք. Մթէն. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք Արեւվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիքթաշ
5 — Եէնիմ. Մեղարպ, Պէշիւք. Թարպ. Պէյդ. Բաշպա. Եէնիք. Մերկ. Գանլըճ. Ր. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արեւվ. Զէնկէլ. Պէյ. Օրթ. Գուզկ. Պէշիք. Իսկ.
7.45 Ա. Գավ. Մեղարպ. Պէշիւք. Թարպ. Եէնիք, Մերկեան Ր. Հիսար Արեւվուտ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկ.
8 45 Պէշ. Թար. Պէյդշ. Բաշպա. Զուպուգլը Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իսկ.
8 45 Էմիրկէնէն ուղղակի կամուրջ
9 — Եէնիմ. Մեղարպ. Պէշիւքտերէ Թարպ. Եէնիք. Մթէն. Պոյաճ. Ր. Հիսար Պեպէք Արեւվ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.
10 — Մեղարպուրնու. Պէշիւք. Թարպ. Եէնիք. Մերկ. Ր. Հիսար Պեպէք Արեւվ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիք.

Կամուրջէն էջնող ջրգնացներ

2 — Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արեւվ. Պեպէք Ր. Հիսար Պոյաճ. Եէնիք. Թարպ. Պէյդ. Եէնիմ.
2 45 Իսկ. Գուզկ. Պէյլ. Զէնկ. Վանիք. Գանա. Ա. Հիսար Գանտ. Զուպ. Բաշպ. Պէյդշ
3 — Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արեւվ. Պեպէք Ր. Հիսար Մերկ. Մթէնիա Եէնիք. Թարպ. Պէյդ. Մեղարպ. Եէնիմ.
3 30 Գապամթ. Իսկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյ. Զէնկէյք. Արեւվ. Գանա. Ա. Ա Ր. Հիսար Գանլըճ. Մերկ. Եէնիք. Բաշպ. Պէյդ Թարպ. Պէշիւք. Մեղարպ. Եէնիմ
4 15 Պէշիք. Օրթ. Գուրուչ. Արեւվ. Պեպէք Ր Հիսար Պոյաճ. Մերկ. Մթէն. Եէնիք. Թարպ. Պէշիւք. Մեղպ. Եէնիմ.
5 40 Գաղ. Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արեւվ. Պեպէք Ր. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Պէյդ Թարպ. Պէշ. Մեղարպ. Ր. Ա. Ա. Գավաղ
7 — Իսկ. Պէշիք. Գուզկուռնճ. Օրթաք. Պէյլեր Զէնկէլ. Արեւվ. Գանալ. Ա. Ա Ր. Հիսար Մերկեան.
8 30 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արեւվ. Պեպէք Ր. Հիսար Մերկ. Եէն. Թար. Մեղ. Պէշ
9 30 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արեւվ. Պեպէք Ր. Հիսար Մերկ. Եէնիք. Թար. Պեշ. Մեղպ. Եէնիմ
10 — Գաղ. Գուզկ. Պէյլեր. Զէնկ. Վանիք. Գանա. Ա. Հիսար Գանլըճ. Զուպուգլը Բաշպ. Պէյդ. Թար. Մեղ. Ր. Ա. Ա. Գավաղ.
10 15 Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արեւվ. Պեպէք Ր. Հիսար Պոյաճ. Մթէն. Եէնիք. Թարպ. Պէշիւք. Մեղարպ. Եէնիմ.
11 — Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արեւվ. Պեպէք Ր. Հիսար Մերկեան Եէնիք. Թարպ. Պէշիւք. Մեղարպ. Եէնիմ.
11 — Գուզկ. Պէյլեր. Զէնկէյ. Վանիք. Գանա. Ա. Հիսար Գանլըճ. Զուպ. Բաշպ. Պէյդ.
11 30 Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլեր. Զէնկ. Վան
11 45 Պէշիք. Օրթաք. Գուրուչ. Արեւվ. Պեպէք